

AINEVALDKOND „VÕÕRKEELED”

1.1. Võõrkeeltepädevus

Valdkonnapädevus on suutlikkus mõista ja tõlgendada võõrkeeles esitatut, suhelda eesmärgipäraselt nii kõnes kui ka kirjas, järgides vastavaid kultuuritavasid; mõista ja väärtustada erinevaid kultuure, oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi.

1.2. Ainevaldkonna õppeained

Ainevaldkonda kuuluvad A-võõrkeel, B-võõrkeel ja C-võõrkeel. A-võõrkeelena õpitakse Tallinna 21.Koolis inglise keelt, B-võõrkeelena vene keelt ning C-võõrkeelena valikuliselt hispaania, prantsuse või saksa keelt.

A-võõrkeele õppimist alustatakse I kooliastmes. B-võõrkeele õppimist alustatakse II kooliastmes. C-võõrkeelt gümnaasiumis.

Tallinna 21.Kooli gümnaasiumi lõpetaja on omandanud A-võõrkeele B2.2 tasemel, B-võõrkeele B1.2 tasemel ja C-võõrkeele A2.1 tasemel.

1.3. Ainevaldkonda toetavad valikained gümnaasiumiastmes

Gümnaasiumiastmes on õpilastel võimalik valikainete seast valida võõrkeele õppimist toetavaid õppeaineid. Inglise keelt toetavad valikained on ingliskeelsete maade kirjandus, giidiõpe, Briti ühiskond ja kultuur, ...; vene keelt toetavad valikained on (??); hispaania keelt toetavad valikained on Hispaania ühiskond ja kultuur ning hispaaniakeelsete maade kirjandus; prantsuse keelt toetavad valikained on Prantsuse ühiskond ja kultuur ning frankofoonne kirjandus; saksa keelt toetavad valikained on Saksa ühiskond ja kultuur ning saksakeelne kirjandus.

1.4. Ainevaldkonna kirjeldus

Võõrkeeled avardavad inimese tunnetusvõimalusi ning suutlikkust mõista ja väärtustada mitmekultuurilist maailma, arendavad erinevate keeleliste ja mittekeeleliste vahenditega süsteemset mõtlemist ning eneseväljendusvõimalusi. Võõrkeeled arendavad kultuuriteadlikku suhtlusvõimet, andes teadmisi eri maade ja erinevaid keeli kõnelevate rahvaste kohta.

Ainevaldkonda kuuluvate võõrkeelte õppe kirjeldus on üles ehitatud, lähtudes keeleoskustasemetest Euroopa keeleõppe raamdokumendis. Tallinna 21.Kooli õpilane omandab oskuse võõrkeelses keskkonnas lususalt ja iseseisvalt toimida, osaleb edukalt ja eesmärgipäraselt erinevates võõrkeelsetes projektides ja suhtleb enesekindlalt. Nüüdisaegne keeleõpe on allutatud kommunikatiivsetele vajadustele, lähtutakse õppijast ja tema suhtlusesmärkidest. Suhtluspädevust kujundatakse keele nelja osaoskuse arendamise kaudu: kuulamine, lugemine, rääkimine ja kirjutamine, mistõttu ka õpitulemused on esitatud osaoskuste kaupa. Neid osaoskusi õpetatakse integreeritult:

- 1) õppija osaleb õppes aktiivselt, on võõrkeele kasutamisel ning õpistrateegiate kujundamisel teadlik ja loov;
- 2) keeleõppes kasutatava materjali sisu vastab õppija huvidele;
- 3) õppija kasutab erinevaid aktiivõppevorme (sh paaris- ja rühmatöö), sealhulgas koostööd teiste klasside ja koolidega, osaleb erinevates projektides Eestis ja teistes riikides;
- 4) õpetaja on muutunud teadmiste vahendajast õpilase koostööpartneriks ja nõustajaks teadmiste omandamise protsessis; kasutame õppeprotsessis õppija eelteadmisi ja oskusi;
- 5) õppematerjalid on mitmekesised, sh. koolisisesed, kohandame ja täiendame neid lähtuvalt õppija eesmärkidest ning vajadustest.

Võõrkeeleõppe toetub ühtsetele temavaldkondadele. Keeleõppes on oluline toetada õpilase motivatsiooni, kujundada enesekindlust, arendada oskusi ning saada keelekogemusi ka

väljaspool kooli, mis loob eelduse elukestvaks õppeks. Keeleõpe on pidev protsess, kus edasiminek tagab ainult järjepidevus. Õpilsates arendatakse oskust võrrelda oma keelt ja kultuuri teistega, mõista ja väärtustada nende eripära, olla tolerantne ning vältida eelarvamuslikku suhtumist võõrpärasesse. Teiste kultuuride tundmine aitab teadlikumalt tajuda oma emakeelt ja kultuuri spetsiifikat.

1.5. Ainevaldkonna traditsioonid

Ainevaldkonna "Võõrkeeled" traditsioonid Tallinna 21.Koolis on

- 1) võõrkeeltenädal;
- 2) osalemine rahvusvahelistes projektides;
- 3) ülekoolilised aktiivõppepäevad;
- 4) stendid, püsiväljapanekud;
- 5) kohtumised võõrkeelt emakeelena rääkivate külalistega;
- 6) kohtumised mainekate UK ja USA ning ka teiste välismaiste (kõrg)koolide esindajatega.

1.6. Üldpädevuste kujundamine ainevaldkonna õppeainetes

Pädevustes eristatakse järgmisi omavahel seotud komponente: teadmised, oskused, väärtushinnangud ja käitumine. Nimetatud nelja komponendi õpetamisel on kandev roll õpetajal, kelle väärtushinnangud ja enesekehtestamisoskus loovad sobiliku õpikeskkonna ning mõjutavad õpilaste väärtushinnanguid ja käitumist.

Võõrkeelte valdkonda kuuluvate õppeainete õppeeesmärkides ja õpitulemustes sisalduvad keelepädevus, kultuuridevaheline pädevus (väärtushinnangud, käitumine) ja õpioskused. Võõrkeeli õpetades kujundatakse kõiki üldpädevusi (väärtuspädevust, sotsiaalset pädevust, enesemääratluspädevust, õpipädevust, suhtluspädevust, matemaatikapädevust, ettevõtlikkuspädevust) seotud eesmärkide, käsitletavate teemade ning erinevate õpimeetodite ja -tegevuste kaudu.

Väärtuspädevust toetatakse õpitavaid keeli kõnelevate maade kultuuride tundmaõppimise kaudu. Õpitakse mõistma inimestevahelisi sarnasusi ja erinevusi, mis lähtuvad kultuurilisest eripärasest.

Sotsiaalne pädevus annab võimaluse ennast ka võõrkeeltes edukalt teostada.

Erinevates igapäevastes suhtlussituatsioonides toimetulekuks on lisaks sobivate keelendite valikule vaja teada õpitavat võõrkeelt kõnelevate maade kultuuritausta ja sellest tulenevaid käitumisreegleid ning ühiskonnas kehtivaid tavasid. Seetõttu on sotsiaalne pädevus tihedalt seotud väärtuspädevusega. Sotsiaalse pädevuse kujundamisele aitab kaasa erinevate õpitöövormide kasutamine, nt osalemine erinevates projektides Eestis ja väljaspool Eestit.

Enesemääratluspädevus areneb võõrkeeleõppes kasutatavate teemade kaudu. Iseendaga ja inimsuhetega seonduvat saab võõrkeeletunnis käsitleda arutluste, rollimängude ning muude õpitegevuste kaudu, mis aitavad õpilastel jõuda iseenda sügavama mõistmiseni. Oma tugevate ja nõrkade külgede hindamine on tihedalt seotud õpipädevuse arenguga.

Õpipädevust kujundatakse pidevalt erinevaid õpistrateegiaid rakendades (nt teabe otsimine võõrkeelsetest allikatest, sõnaraamatu kasutamine). Olulisel kohal on eneserefleksioon ning õpitud teadmiste ja oskuste analüüsimine. Õpipädevuse toetamine toimub tundides ja kooli traditsioonilistel üritustel.

Suhtluspädevus on võõrkeeleõppe keskne pädevus. Võõrkeeleõpetuse eesmärgid lähtuvad otseselt suhtluspädevuse komponentidest ning nende sisust. Hea eneseväljendus-, teksti mõistmise ja tekstiloome oskus on eduka suhtlemise eelduseks võõrkeeltes. Tallinna 21.Koolis suunatakse õppijat võõrkeeles suhtlema elulistest situatsioonides (suhtlemine eakaaslastega sotsiaalse võrgustiku kaudu, etwinning platvormil).

Matemaatikapädevusega on võõrkeeledõppel kõige väiksem kokkupuude, kuid see on olemas, sest suhtluspädevuse raames tuleb osata võõrkeeles arvutada (nt sisseoste tehes), samuti saab teemade raames käsitleda matemaatikapädevuse vajalikkust erinevates elu- ja tegevusvaldkondades.

Ettevõtlikkuspädevus kaasneb eelkõige enesekindluse ja julgusega, mida annab inimesele võõrkeeleskus. Toimetulek võõrkeelses keskkonnas avardab õppija võimalusi viia ellu oma ideid ja eesmärke ning loob eeldused koostööks teiste sama võõrkeelt valdavate ea- ja mõttekaaslastega.

1.7. Lõiming

Õppija keeleoskuse arengut toetab lõimitud aine- ja keeleõpe. Keeleõpe on võimalus rikastada mõtlemist, sisemaailma, arendada oskust end täpselt väljendada, luua tekste ning nendest aru saada, tarbida muusikat ja meelelahutust, luua kontakte ning osaleda maailmas toimivas. Selles toetub võõrkeeledõpetus emakeelevaldkonnale ja vastupidi. Oluline on seos ka teiste ainevaldkondadega. Võõrkeelte valdkonnal on kõige otsesem seos keele ja kirjandusega, kuna võõrkeeledõppes rakendatakse väga palju emakeeles omandatud ja kantakse seda üle teise kultuurikonteksti. Võõrkeelte ainekavad haakuvad ennekõike ajaloo ja ühiskonnaõpetuse, geograafia, loodusõpetuse, bioloogia, tehnoloogia, inimeseõpetuse, muusika ning kunstõpetuse teemadega.

Kunstipädevusega puututakse kokku eri maade kultuurisaavutusi tundma õppides ning teemade (nt „Riigid ja nende kultuur“, „Vaba aeg“) ja vahetute kunstielamuste kaudu (kino, teater, kontserdid, muusika, näitused, muuseumid jmt). Tehnoloogiapädevus areneb arvutit kasutades. Arvuti on võõrkeeltes nii erinevate tööde tegemise kui ka suhtlus- ja info otsimise vahend. Loodusteaduslik pädevus teostub erinevate teemavaldkondade ja nendes kasutatavate alustekstide kaudu.

Ainevaldkonna „Võõrkeeled“ traditsioonid Tallinna 21.Koolis lõimuvad teiste ainevaldkondadega:

- 1) teemanädalad seovad võõrkeelt kirjanduse, ajaloo ja ühiskonna, bioloogia ja teiste sotsiaalainete valdkonnaga;
- 2) rahvusvahelised projektid lõimuvad sotsiaalainete, kunsti-, tehnoloogia, kehalise kasvatus, loodusainete valdkonnaga;
- 3) olümpiaadid ja viktoriinid ühendavad kõiki valdkondi.

1.8. Läbivad teemad

Keeleõppe telje moodustavad teemavaldkonnad, mille kaudu ja piires kujundatakse suhtluspädevust.

Võõrkeelte valdkonna ained kajastavad erinevates kooliastmetes õpieesmärke ja teemasid, mis toetavad õpilase algatusvõimet, mõtteaktiivsust ning läbivate teemade omandamist, kasutades selleks sobivaid võõrkeelseid (autentseid) alustekste ning erinevaid pädevusi arendavaid töömeetodeid. Kõigis kooliastmetes ja klassides käsitletakse teemasid kõigist teemavaldkondadest, kuid rõhuasetused ja maht on erinevad. Teemade käsitlemisel lähtutakse vastava kooliastme õpilaste kogemustest, huvidest ja vajadustest

Eelkõige on läbivad teemad seotud järgmiste teemavaldkondadega:

- 1) „Õppimine ja töö“ – elukestev õpe ja karjääri planeerimine;
- 2) „Kodukoht Eesti“ – keskkond ja jätkusuutlik areng;
- 3) „Kodukoht Eesti“, „Riigid ja nende kultuur“ – kultuuriline identiteet;
- 4) „Igapäeva elu. Õppimine ja töö“, „Riigid ja nende kultuur“, „Vaba aeg“ – teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon;

5) „Mina ja teised“, „Kodu ja lähiümbrus“, „Igapäevaelu. Õppimine ja töö“ – tervis ja ohutus;
6) „Mina ja teised“, „Kodu ja lähiümbrus“, „Kodukoht Eesti“, „Igapäevaelu. Õppimine ja töö“, „Riigid ja nende kultuur“, „Vaba aeg“ – väärtused ja kõlblus.
Prioriteetsed läbivad teemad Tallinna 21.Koolis on „Keskkond, jätkusuutlik areng“, „Tervis ja ohutus“, „Kodu ja lähiümbrus“, „Kodukoht Eesti“. Toetame neid teemakohaste tekstide ja neis tõstatatud probleemide üle arutlemisega ning õppija algatusvõime ja iseseisva tegutsemise toetamisega.

1.9. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) saavutab iseseisva keelekasutaja taseme, mis võimaldab selles keeles igapäevastes situatsioonides suhelda ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid originaaltekste;
- 2) huvitub võõrkeelte õppimisest ja nende kaudu silmaringi laiendamisest;
- 3) omandab oskuse märgata ja väärtustada erinevate kultuuride eripära;
- 4) omandab oskuse edaspidi õppida võõrkeeli ning pidevalt täiendada oma keeleoskust;
- 5) huvitub õpitavat keelt kõnelevatest maadest ja nende kultuurist;
- 6) oskab kasutada eakohaseid võõrkeelseid teatmeallikaid (nt teatmeteosed, sõnaraamatud, internet), et leida vajalikku infot ka teistes valdkondades ja õppeainetes.

1.10. Õppetegevused

Õppetegevusi kavandades lähtutakse didaktilistest põhiprintsiipidest (lähemalt kaugemale, tuntult tundmatule, lihtsalt keerulisele, konkreetsele abstraktsele) ning keelekasutuse vajadustest (alustades sagedamini kasutatavatest sõnadest ja vormidest). Võõrkeeleeõppes on kesksel kohal tegevused, mis nõuavad keele eesmärgistatud kasutamist ning lõimivad erinevaid keeleoskuse aspekte. Võõrkeelega tihedama kontakti loomiseks, suhtluspädevuse ja kultuuriteadlikkuse arendamiseks ergutatakse õpilasi kasutama õpitavat keelt ka väljaspool keeletundi. Selleks sobivad erinevad ülesanded: iseseisev lugemine, teabe otsimine eri allikatest, projektitööd, kus õpilased töötavad õpetaja juhendamisel koos, kasutades kõiki osaoskusi. Õpilaste motiveerimiseks aitab õpetaja neil leida kirjasõpru, korraldada õppereise ja õpilasvahetust ning kutsuda keeletundi õpitavat keelt emakeelena kõnelejaid. Kõigis kooliastmes on oluline osa paaris- ja rühmatööl. Õpilasi suunatakse üha enam tegema eakohast iseseisvat tööd (lugema, infot hankima, projektides osalema jne). Eduelamuse saavutamiseks luuakse tundides positiivne õhkkond ja väärtustatakse õppija igat edusammu ning püütakse õppijat motiveerida ning kujundada temas positiivset hoiakut keeleõppesse.

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse Tallinna 21.Kooli prioriteetidest, õppesuundadest, õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetame lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) jälgitakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhkuseks ja huvitegevusteks;
- 3) võimaldatakse õppida üksi ning üheskoos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd, koostöö teiste klasside ja koolidega), et toetada õpilaste kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;
- 4) kasutatakse diferentseeritud ja mitmekülgseid õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud käsitlust ning suurendavad õpimotivatsiooni;
- 5) rakendatakse nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;

- 6) mitmekesistatakse õpikeskkonda: muuseumid, näitused, teater, kino, kontserdid, arvutiklass, õuesõpe jne;
- 7) kasutatakse erinevaid õppemeetodeid ja õppevorme, sh aktiivõpet: rollimängud, arutelud, diskussioonid.

Õpetuses lähtutakse kommunikatiivse õpetuse põhimõtetest. Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel. Kommunikatiivne keeleoskus (suhtluspädevus) hõlmab kolme komponenti: keelelist, sotsiolingvistilist ja pragmaatilist. Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis, järk-järgult jõutakse grammatikareeglite teadliku omandamise juurde. Sotsiolingvistilise pädevuse kaudu areneb õppija keelekasutuse olukohasus (viisakusreeglid, jm). Pragmaatilise pädevuse kaudu areneb õppija võime mõista ja luua tekste. Suhtluspädevust arendatakse keeleliste toimingute (kuulamine, lugemine, rääkimine, kirjutamine) kaudu.

Õpitavat keelt kasutatakse aktiivselt nii tunnis kui väljapool tundi, nt kirjasõbrad, õppereisid, projektid, õpilaskonverentsid, õpilasfirmad, õpilasvahetused ja kohtumised võõrkeelt emakeelena kõnelejatega. Õpilane loeb autentset või kohandatud ilukirjandust, teabe-, tarbe- ja meediatekste. Õpetaja valib vastavalt keeletasemele mitmekülgseid ülesandeid, mis eeldavad loovat lähenemist. Keeletasemele vastava sõnavara ja grammatika kinnistamiseks kasutatakse ülesandeid, kus õpilane saab rakendada suhtlemisoskust ja sobivaid keeleregistreid.

Peamised õppetegevused on:

- 1) meedia- ja autentse audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) iseseisev lugemine ning kuulamine;
- 3) tarbetekstide koostamine (nt tänukiri, kutse, vabandus, elulugu, avaldus, seletuskiri, kaebus, jne);
- 4) loovtööde kirjutamine (nt kirjeldus, kokkuvõte, reklaamtekst, kirjand, blogi, aruanne, essee, narratiiv, luuletus, jne);
- 5) referaatide ja/või uurimustööde koostamine ning esitlemine;
- 6) argumenteerimisoskuse arendamine;
- 7) rolli- ja suhtlusmängude läbiviimine;
- 8) infootsing erinevatest võõrkeelsetest allikatest;
- 9) projektitöodes osalemine (nt filmide tegemine, teatritükkide etendamine, blogipidamine, konverentsid, jne);
- 10) võõrkeele-alaste ürituste raames ettekannete pidamine, viktoriinide koostamine, jne;
- 11) laua- ja kaardimängude läbiviimine ;
- 12) ajurünnakus osalemine;
- 13) võõrkeelsete laulude kuulamine ja kaasaulmine;
- 14) temaatiliste stendide väljapanekud.

1.11. Hindamine

Õpitulemusi hinnates lähtume põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekava ja Tallinna 21.Kooli õppekava üldosa ning teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlest. Hindame õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemusi hindame numbriliste hinnetega nii jooksvalt kui kokkuvõtvalt osaoskuste kaupa. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad

olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

I kooliastmes annab A-võõrkeelele hinnangu põhiliselt õpilase kuulatud tekstist arusaamisele ja suulisele väljendusoskusele. Kasutame palju sõnalisi hinnanguid, mis toovad esile õpilase tugevused ja edusammud. Puudustele juhib õpetaja tähelepanu taktitundeliselt. Õpilane õpib õpetaja juhendamisel ise oma tööle hinnangut andma.

II ja III kooliastmes hinnatakse A- ja B-võõrkeelte kõiki osaoskusi kas eraldi või lõimitult. Igal õppeveerandil saab õpilane tagasisidet sõnalise hinnangu või hinde vormis kõigi osaoskuste kohta. Soovitav on kasutada ülesandeid, mis hõlmavad erinevaid osaoskusi (nt projektitööd, iseseisev lugemine jmt).

Gümnaasiumiastmes hinnatakse A-, B- ja C-võõrkeeli kursuste raames. Lisaks õpetajapoolsele hindele ja hinnangule on olulisel kohal ka õpilase enesehinnang oma keeleoskusele. Hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi arvestades nende vastavust taotletavatele õpitulemustele. Õpilastele on teada, millal ja milliste kriteeriumite järgi neid hinnatakse. Õpitulemuste kontrollimise vormid on mitmekesised: lisaks kirjalikele ja suulistele esitustele ka referaadid, uurimustööd, õppereisid, intervjuud, retsensioonid, suulised ja kirjalikud arutelud, olümpiaaditööd, jm.

2. A-VÕÕRKEEL – INGLISE KEEL

2.1. Õppeaine kirjeldus

Inglise keel on enamikule õpilastest esimene kokkupuude teise keele ja kultuuriga, mistõttu üks inglise keele õppe olulisemaid ülesandeid on äratada õpilastes huvi teiste keelte ja kultuuride vastu ning tekitada võõrkeele õppeks motivatsiooni. Võõrkeele kui suhtlusvahendi omandamine on pikaajalist pingutust nõudev tegevus, mis eeldab õppija aktiivset osalust. Inglise keele õppimisel saadud õpioskused on aluseks järgmiste võõrkeelte omandamisel. Keeletunnis suheldakse peamiselt inglise keeles. Emakeelt võib kasutada vajaduse korral selgituste andmiseks.

2.2. Õppesisu

Gümnaasiumiastmes, 10-12.klass

- 1) **Eesti ja maailm.** Eesti EL-i liikmesriik. EL-i liikmesriigid ja töökorraldus. Eesti koht maailmas, rahvusvaheline koostöö
- 2) **Kultuur ja looming.** Multikultuurne ühiskond. Erinevad inimesed ja rahvad. Kelleliskultuurilised erinevused, käitumismallid ja viisakusnormid. Traditsioonid, tavad ja erinevate rahvaste uskumused.
- 3) **Keskkond ja tehnoloogia.** Sotsiaalsfäär – elatustase, heategevus. Ebatervislik eluviis, kuritegelikkus. Elamisvõimalused/tingimused erineva kliimaga vööndites, rahvastatavus. Sotsiaalsed teenused ja nende kättesaadavus (maksuamet, pensioniamet, haigekassa jt.). Säätlik eluviis. Teabekeskkond, infootsing ja vahetus. Keeletehnoloogilised rakendused – elektroonsed sõnastikud, arvutipõhine keeleõpe, keeleõppe materjalid.
- 4) **Haridus ja töö.** Riigi- ja eraõppeasutused. Edasised õppimisvõimalused nii Eestis kui ka välismaal. Kohustuslik kooliharidus. Iseõppimise võimalus. Elukestev õpe. Tööotsing, CV koostamine, töölepingu vormistamine, tööintervjuu. Töötaja ja tööandja õigused, vastutus, suhted. Töö- ja puhkeaeg. Suhtes töökollektiivis – meeldiv ja sundimatu miljö, motiveeritud töötaja.
- 5) **Inimene ja ühiskond.** Inimene kui looduse osa. Eluring: sünd, elu ja surm. Väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale. Inimestevaheline suhtlus. Meedia kui suhtluskanal- ja vahend. Majanduselu – tõusud ja mõõnad, heaoluühiskond. Sotsiaalafäär – elatustase, heategevus, kuritegevus, eluviisid.

2.3. Keeleteadmised

Gümnaasiumiastmes, 10-12.klass

Nimisõna: loendatavad ja loendamatud nimisõnad, nimisõnalised fraasid, liitnimisõna, abstraktsed nimisõnad, ainsuse ja mitmuse kasutamine, mitmuslikud nimisõnad, nimisõnalised fraasid, erijuhud.

Artikkel: artiklid ja artikli asendajad, väljendid umbmäärase artikliga, artikli puudumine, erandid.

Omadussõna: omadussõnade sõnapaarid, -ed ja -ing omadussõnad (kesksõnad), sünonüümid, liitomadussõnad, sõnade jrk. erinevate omadussõnade puhul.

Arvsõna: kuupäev, arv 0, arvude lugemine ja kirjutamine, lihtmurrud ja kümnendmurrud, mõõtühikud, põhitehted, matemaatilised sümbolid.

Asesõna: enesekohased asesõnad, hulka näitavad asesõnad, umbmäärased asesõnad.

Tegusõna: ajavormide süsteem aktiivis ja passiivis, ühendverbid, küsimuste moodustamine, abitegusõnad, tuleviku väljendamine erinevate vormide abil, infinitiiv ja gerundium, aegade kasutamine kõrvallauses, modaalverbid, nende erinevad tähendused (certainty, probability, etc.), harjumuse väljendamine, hypothesizing (if only, wish), tingimuslaused (segatüübid), kaudne kõne, subjunktiiv.

Määrsõna: liigid, funktsioonid lauses, määrsõna ja omadussõna ühildumine, määrsõna koht lauses, kahe erineva vormiga määrsõnad.

Eessõna: eessõnad aja-, koha- ja viisimäärustes, eessõnalised fraasid, kindla eessõnaga nimisõnad, tegusõnad ja omadussõnad.

Lauseõpetus: lauseliikmed, lauseliigid, pea- ja kõrvallause, sõnade järjekorra reeglid, kollokatsioonid (collocations), rõhutamine (emphasis), fraaside ja lausete ühendamine, sidusus (cohesion), idioomid.

Sidesõna: sidesõnad kõrvallausetes, sidesõnad tingimuslausetes, ajamääruslausetes, vastandavad sidesõnad.

Sõnatuletus: derivatsioon (erinevate sõnaliikide tuletus), ees- ja järelliited, nende tähendus.

Õigekiri: suur ja väike algustäht, koma kasutamine liitlausetes, lühendid, kokku ja lahku kirjutamine, kirjavahemärkide kasutamine, levinumad lühendid.

Sünonüümid, homonüümid, homofoonid, sõnapaarid, antonüümid.

2.4. Õpitulemused

Gümnaasiumiastme lõpetaja, 10-12.klass

- 1) omandab keeleoskuse tasemel, mis võimaldab autentses võõrkeelses keskkonnas iseseisvalt toimida;
- 2) mõistab ja väärtustab oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi;
- 3) suhtleb sihtkeele kõnelejaga nende kultuurinorme järgides;
- 4) on võimeline jätkama õpinguid võõrkeeles, osalema erinevates rahvusvahelistes projektides ning kasutama võõrkeeli rahvusvahelises töökeskkonnas;
- 5) analüüsib oma teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi; omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused.

Keeleoskuse hea tase neljanda kooliastme (12. klassi) ehk gümnaasiumi lõpus:

Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
B 2.2	B 2.2	B 2.2	B 2.2

3. B-VÕÕRKEEL – VENE KEEL

3.1. Õppeaine kirjeldus

Vene keele kui B-võõrkeele õpe võimaldab õpilasel laiendada oma suhtlemisvõimalusi ja kultuurilist silmaringi, kasutada vene keelt suhtlemisel näiteks trennikaaslastega või reisimisel vene keelt kõnelevatesse riikidesse. Vene keele tundides õpilane tutvub elementaarsete faktidega Venemaast, kultuuriga, Eesti rahvusest inimestega, kes on seotud Venemaaga või vene inimestega, kes on seotud Eestiga. Vene keele õpe tagab juurdepääsu venekeelsetele teadmiskannetele ning loob eeldused vahetuks suhtlemiseks. Näiteks koostööprojektid vene koolide õpilastega. Vene keele õpe toetab edasisi õpinguid ja tegevust ühiskonnas. Tunnis arendatakse oskust võrrelda oma keelt ja kultuuri teistega, mõista ja väärtustada nende eripära, olla tolerantne ning vältida eelarvamuslikku suhtumist võõrapärasesse. Rõhk on interaktiivsel õppimisel. Suur osa on paaris- ja rühmatööl, eakohasel iseseisval töö, teksti lugemisel ja info leidmisel ning võimalusel ka projektides osalemisel. Olulised on eesti, inglise keelt õppides saadud kogemused, mis toetavad vene keele (B-keele) õppimist. Tuleb arvesse võtta teadmisi, mida õpilane saab õpitava keele maa ja kultuuri kohta teiste õppeainete kaudu. Keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas keeles, s.t. vene keeles. Emakeelt tuleb kasutada vajadusel selgituse andmisel. Vene keele õppimisel on kesksel kohal tegevused, mis nõuavad keele eesmärgistatud kasutamist ja lõimivad erinevaid keeleoskuse aspekte.

3.2. Õppesisu

Gümnaasiumiastmes, 10-12.klass

- 1) **Eesti ja maailm.** Eesti EL-i liikmesriik. EL-i liikmesriigid ja töökorraldus. Eesti koht maailmas, rahvusvaheline koostöö
- 2) **Kultuur ja looming.** Multikultuurne ühiskond. Erinevad inimesed ja rahvad. Kellelis-kultuurilised erinevused, käitumismallid ja viisakusnormid. Traditsioonid, tavad ja erinevate rahvaste uskumused.
- 3) **Keskkond ja tehnoloogia.** Sotsiaalsfäär – elatustase, heategevus. Ebatervislik eluviis, kuritegelikkus. Elamisvõimalused/tingimused erineva kliimaga vööndites, rahvastatavus. Sotsiaalsed teenused ja nende kättesaadavus (maksuamet, pensioniamet, haigekassa jt.). Säästlik eluviis. Teabekeskond, infootsing ja vahetus. Keeletehnoloogilised rakendused – elektroonsed sõnastikud, arvutipõhine keeleõpe, keeleõppe materjalid.
- 4) **Haridus ja töö.** Riigi- ja eraõppeasutused. Edasised õppimisvõimalused nii Eestis kui ka välismaal. Kohustuslik kooliharidus. Iseõppimise võimalus. Elukestev õpe. Tööotsing, CV koostamine, töölepingu vormistamine, tööintervjuu. Töötaja ja tööandja õigused, vastutus, suhted. Töö- ja puhkeaeg. Suhtes töökollektiivis – meeldiv ja sundimatu miljö, motiveeritud töötaja.
- 5) **Inimene ja ühiskond.** Inimene kui looduse osa. Eluring: sünd, elu ja surm. Väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale. Inimestevaheline suhtlus. Meedia kui suhtluskanal- ja vahend. Majanduselu – tõusud ja mõõnad, heaoluühiskond. Sotsiaalfäär – elatustase, heategevus, kuritegevus, eluviisid.

3.3. Keeleteadmised

Gümnaasiumiastmes, 10-12.klass

Oskab üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle. Kasutab tuttavas olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt, ehkki on märgata emakeele mõju. Tuleb ette vigu, kuid need ei takista mõistmist.

Kiri ja hääldus:

Häälikuvaheldused tegusõnade pööramisel.

Nimisõna:

Родительный käände kasutamine у, от ja без eessõnadega, tunnuse tähistamine (nt. урок, музыку, платье из шёлка), vahemaa ja ajavahemiku tähistamine (о...до, с...до).

Дательный:

Küsimused к кому? к чему? Ja vastused. Eesõna no kasutamine.

Предложный:

Küsimused о ком? о чём? Ja vastused.

I ja II käändkond: mitmuse käändelõpud. III käändkond, ainsuse ja mitmuse vormid.

Singularia tantum sõnad. Ees-, isa- ja perekonnanimede käänamine; käändumatud nimed.

Osaobjekt родительный käändes (nt. дай мне молока, соли), nn "второй родительный" (nt. выпей соку)

Оmadussõnad:

Omadussõna võrdlusastmete moodustamine (түвemuutused nt. глубокий - глубже), supletiivsed vormid ja nende kasutamine.

Omadussõna lühivormide moodustamine ja kasutamine.

Тегусõна:

Faasiverbide pööramine ja kasutamine tegusõnalisises liitõeldis (nt. начал говорить, продолжал спорить, кончал разговаривать).

Modaalverbide мочь ja хотеть pööramine liitõeldises (nt. могу говорить, хочу играть).

Liikumisverbid: kindlas suunas ehk sihipärane liikumine või siis kaootiline liikumine.

Liikumisverbide pööramine.

Verbi aspekt:imperfektiivse/perfektiivse aspekti ajavormid. Aspektipaari mõiste: kõnehetkel toimuv või kestav tegevus/ühekordne või tulevikus toimuv tegevus (nt. обнимать/обнять);

kestav tegevus või seisund/toimunud tulemuslik tegevus (nt. надевать/надеть);

imperfektiivsus (nt. каждый год, всегда, долго, часто) või perfektiivsus (nt. завтра, вчера, скоро, в будущем) rõhutavad kontekstisõnad. Eritüvelised aspektipaarid, iseärasused verbide

pööramisel: nt. брать/взять, класть/положить, садиться/сесть, любить/поймать,

возвращать/вернуть, ложиться/лечь

Аsesõна:

Possessiivsuse väljendamine omastavate asesõnade abil.

Мäärsõна:

Мäärsõnade võrdlusastmete moodustamine ja kasutamine.

Аrvsõна

Põhiarvsõnade käänamine. Järgarvsõnade käänamine.

Аbisõnad:

Eessõnad, mida kasutatakse родительный käändega. Eessõnade к ja по kasutamine.

Eessõnad, mida kasutatakse творительный käändega.

Eessõnad, mida kasutatakse предложный käändega. Alistavad sidesõnad: что, чтобы, потому что, если, когда, где, как, который.

Lause struktuur:

Lauselaiendid: määrus ja täiend. Aluseta lihtlaused: nt. Что ты делаешь? - Сажу и пишу письмо. Õeldistäide (omadussõna lühi- ja pikk vorm, possessiivsed asesõnad). Täiendi ühildumine põhisõnaga soos, arvus ja käändes (ainsus), arvus ja käändes (mitmus).

3.4. Õpitulemused

Gümnaasiumiastme lõpetaja, 10-12.klass

- 1) mõistba kõike olulist endale tuttavalt või uvipakkuvalt teemal;
- 2) saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega;
- 3) kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
- 4) koostab lihtsa teksti tuttavalt teemal;
- 5) arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
- 6) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 7) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid, et otsida vajalikku infot;
- 8) seab eesmärke ja hindab nende saavutuste taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 9) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse hea tase gümnaasiumiastme (12. klassi) lõpus:

Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
B1.2	B1.2	B1.2	B1.2

4. C-VÕÕRKEEL - HISPAANIA, PRANTSUSE KEEL või SAKSA KEEL

Reaal-loodusteaduste õppesuunas valikainena.
Süvaõpetusega inglise keele õppesuunas valikainena.
Sotsiaal-humanitaarteaduste õppesuunas valikainena.

Valikaine kohustuslikud kursused

- 1. kursus - 3. kursus 10. klass.
- 4. kursus - 6. kursus 11. klass.
- 7. kursus - 9. kursus 12. klass.

4.1. Õppeaine kirjeldus ja õpetuse eesmärgid 4. kooliastmes

Eesmärk on luua eeldused keeleliste pädevuste omandamiseks kirjalikus ja suulises prantsuse keeles A2.1 tasemel, nagu on sätestatud Euroopa Keeleõppe Raamdokumendis (Haridus- ja Teadusministeerium, 2007).

Kursuste jooksul läbitavad teemad:

- foneetika: põhjalik hääldusreeglite tutvustamine ja nende praktiline rakendamine;
- grammatika: reeglipäraste nimi- ja omadussõnade arvu- ja sootunnused, määrava ja umbmäärase artikli kasutamine, verbi infinitiiv, kindla kõneviisi oleviku ja käskiva kõneviisi moodustamine ja kasutamine, isikulised asesõnade ja omastavad omadussõnade vormid ja kasutamine;
- suuline väljendusoskus: õpitakse end tutvustama, mõistma ja vastama igapäevast elu puudutavatele küsimustele; sõnavara hõlmab järgnevaid teemasid: perekond, värvid, kehaosad, toidud, telefon, ühistransport;
- kirjalik eneseväljendus: õpitakse koostama lühikesi kirjeldavaid ja informatiivseid tekste, samuti end tutvustama läbi kirja kirjutamise;
- lugemine ja kuulmine ning arusaamine: õpitakse aru saama lühikesest informatiivsest tekstist ja kuulama aeglast kõnet igapäevastel teemadel; vestlema endale tuttavatel teemadel vastama küsimustele;

4.2. Läbivad teemad ja ainetevaheline lõiming

C-võõrkeeles keeles kajastuvad õpieesmärgid ja teemad, mis toetavad õpilase huvi valitud keele õppimiseks. Läbivate teemade omandamiseks kasutatakse selleks sobivaid suulisi ja kirjalikke tekste/dialooge, videomaterjale ning erinevaid pädevusi arendavaid töömeetodeid.

Õppemeetoditest ja töövõtetest kasutatakse:

- 1) dialoogide ja lühitekstide kuulamine;
- 2) olulise info mõistmine tekstidest;
- 3) kuulamisülesande täitmine;
- 4) repliikide järjestamine dialoogiks;
- 5) piltide kirjeldamine;
- 6) lühikirjelduste koostamine;
- 7) küsimuste moodustamine ja nendele vastamine paaris- ja rühmatööna;
- 8) jutukese/teate koostamine;
- 9) häälikute, sõnade ja lausete hääldamine;
- 10) lugemine ja olulise info leidmine loetavatest tekstidest;
- 11) loetud teksti jutustamine;
- 12) sõnavara- ja grammatikaharjutused;
- 13) tõlge;

14) erinevad testid ja kontrolltööd.

Läbivaid teemasid käsitletakse kolme teemavaldkonna kaudu. Eelkõige on läbivad teemad seotud järgmiste teemavaldkondadega:

1. elukestev õpe ja karjääri planeerimine;
2. keskkond ja jätkusuutlik areng;
3. tervis ja ohutus.

Lõiming:

1. emakeele grammatika (häälik ja täht, tähestik, sõnaliigid, ainsus ja mitmus, tegusõna ja tegusõna vormistik);
2. kirjandus (lugemisoskus ja loetu mõistmine);
3. kõik õpitavad keeled (internatsionalismid);
4. maateadus (vastavat keelt kõnelevate riikide tutvustamine, asukoht, looduslikud tingimused).

4.3. Õpitulemused gümnaasiumi lõpus, 12.klassi lõpus

A2.1-keeleoskustasemega keel

Gümnaasiumi lõpetaja:

- suudab kasutada õpitud vorme ja lauseehitusi enda koostatud suulistes ja kirjalikes tekstides;
- oskab ära tunda ja moodustada õpitud grammatilisi vorme;
- mõistab aeglast igapäevakõnet;
- suudab lugeda lihtsaid kirjeldavaid ja informatiivseid tekste;
- oskab kirjeldada enda lähiümbrust, igapäeva toiminguid ja inimesi
- suudab lugeda korrektselt lihtsamaid tekste;
- tunneb tuntumaid vaatamisväärsusi;
- tunneb huvi vastavat keelt kõnelevate maade vastu;
- oskab kasutada vastavas keeles olevaid teatmeallikaid ja leida endale vajalikku informatsiooni internetist.

4.4. Õppesisu

1. kursuse - 3. kursuse sisu

1. Esimesed kontaktid

Mina ja inimesed minu ümber:

- 1) ees- ja perekonnanimi;
- 2) tervitamine;
- 3) tegusõna;
- 4) tegusõna indikatiivi ajavorm;
- 5) isikuline asesõna;
- 6) vanus;
- 7) elukoht, aadress;
- 8) elukutse;
- 9) välimus;
- 10) arvsõnad 1-100;
- 11) telefoninumbrid;

- 12) maade nimed;
- 13) päritolu;
- 14) põhi- ja abitegusõnad.

2. Geograafilised andmed;

- 1) riikide nimed;
- 2) geograafilised mõisted;
- 3) keeled;
- 4) vastavat keelt kõnelevad riigid;
- 5) linnade sümbolid;
- 6) turism.

3. Välimus ja iseloomuomadused:

- 1) välimus;
- 2) iseloomustamine;
- 3) kirjeldamine;
- 4) võrdlusvormid lauses;
- 5) välimus ja kehaosad;
- 6) värvid;
- 7) isikukirjeldus;
- 8) riietusesemed;
- 9) riietuse kirjeldus;
- 10) küsimused.

4. Esemed majapidamises:

- 1) majapidamisesemete nimetused;
- 2) määrav artikkel;
- 3) kodutehnika kasutamine;
- 4) arvsõnad 100-1000;
- 5) umbmäärane artikkel;
- 6) isikuline asesõna;
- 7) umbmäärane ja määrav artikkel tekstides;
- 8) nimisõnade grammatiline sugu;
- 9) ainsus ja mitmus;
- 10) mitmuse moodustamine;
- 11) omastav asesõna ainsuses ja mitmuses.

5. Söömine:

- 1) söögid ja joogid;
- 2) söögikorrad;
- 3) kogused;
- 4) aega väljendavad mäarsõnad;
- 5) kohvik, restoran;
- 6) menüü;
- 7) tellimine;
- 8) hinnad;
- 9) tasumine;
- 10) modaaltegusõnad;
- 11) modaaltegusõnade kasutamine infinitiiviga;

- 12) tegusõnad tüvevokaali vahetusega;
- 13) toiduainete omadused;
- 14) umbmäärane asesõna;
- 15) maitse;
- 16) arvamuse küsimine.

6. Vaba aeg:

- 1) argipäev;
- 2) modaaltegasõnade kasutamine infinitiiviga;
- 3) töö;
- 4) umbmäärane asesõna;
- 5) teenindus;
- 6) tegevused vabal ajal;
- 7) kellaeg (täis- ja pooltunnid);
- 8) tegusõnad lahutatavate eesliidetega;
- 9) ürituste külastamine;
- 10) kokkulepped;
- 11) kellaeg (12 ja 24-tunni-arvestus);
- 12) küsilauseid.

7. Kodu:

- 1) ruumid;
- 2) mööbel;
- 3) kodude kirjeldus;
- 4) eessõna;
- 5) näitavad asesõnad;
- 6) asukoht;
- 7) üürikorter;
- 8) eramu;
- 9) naabrid.

8. Tervis ja haigused:

- 1) keha;
- 2) valu;
- 3) kaebused;
- 4) käskiv kõneviis;
- 5) modaaltegasõnad;
- 6) ravimid;
- 7) enesetunne;
- 8) kehakultuur;
- 9) tegusõna ajavorm.

4. kursuse - 6. kursuse sisu

1. Argipäev:

- 1) argipäevased tegevused;
- 2) kuupäevad;
- 3) täisminevik;
- 4) nädalapäevad ja kuud;

- 5) õnnetus: Mis on juhtunud?
- 6) suund;
- 7) siht;
- 8) kellaaeg.

2. Linn ja orienteerumine linnas:

- 1) asukoht;
- 2) suunad;
- 3) sihtkoht;
- 4) kauplused;
- 5) spordirajatised;
- 6) kohaeessõnad;
- 7) vaba aja veetmise kohad;
- 8) hooned;
- 9) teenused;
- 10) tee juhatamine;
- 11) orienteerumine linnas.

3. Ostmine ja kinkimine:

- 1) kodune majapidamine;
- 2) majapidamismasinad;
- 3) kingitused;
- 4) küllakutse;
- 5) pidupäevad ja pühad;
- 6) sisseostud;
- 7) võrdlemine ja võrdlusastmed;
- 8) soovitamine;
- 9) ostusoov.

4. Loodus ja keskkond:

- 1) kliima;
- 2) ilm;
- 3) ilmateade;
- 4) loodus;
- 5) Eesti loodus ja ilm;
- 6) Sihtriigi loodus ja ilm;
- 7) maastik;
- 8) linn;
- 9) maa;
- 10) keskkonnakaitse;
- 11) prügi;
- 12) siduv asesõna.

5. Haridus ja töö:

- 1) hariduskorraldus Eestis ja Hispaanias;
- 2) riiklikud ja eraõppeasutused;
- 3) vahetusõpilaseks registreerumine;
- 4) ankeedi ja CV täitmine;
- 5) üliõpilaste ühiselamu ja ühiselu reeglid;

- 6) peremajutus;
- 7) käitumine perekonnas;
- 8) enimlevinud ametid;
- 9) turism ja hotellindus.

7. kursuse - 9. kursuse sisu

1. Keskkonnateadlikkus:

- 1) keskkonna ja inimese suhted;
- 2) looduslik tasakaal;
- 3) kaitsealad ja looduspargid;
- 4) saasteallikad, prügi ja prügi sorteerimine;
- 5) metsatulekahjud;
- 6) säästlik ja teadlik eluviis;
- 7) elukeskkond enne ja nüüd;
- 8) taimestik;
- 9) loomariik;

2. Reisimine välismaale:

- 1) reisidokumendid;
- 2) kindlustus;
- 3) reisarbed;
- 4) isiklikud hügieenitarbed;
- 5) transport;
- 6) teenused;
- 7) töötamine välismaal;
- 8) reisimise eesmärgid;
- 9) rahvuslik eripära;
- 10) arvamused teistest rahvastest;

3. Meelelahutus ja meedia:

- 1) kombed ja traditsioonid;
- 2) noorte vaba aja veetmise eelistused Eestis ja sihtriigis;
- 3) ajakirjandus;
- 4) televisioon;
- 5) intervjuud noortega.

4. Kultuur ja looming:

- 1) rahva ajalooline kultuurimälu;
- 2) Hansalinn Tallinn;
- 3) kunstilooming läbi ajaloo;
- 4) kunst enne ja nüüd;
- 5) kirjandus;

5. Tehnoloogia:

- 1) teaduse- ja tehnikasaavutused;
- 2) tehnoloogia rakendamine olmesfääris;
- 3) teabekeskkond;

- 4) infootsing ja -vahetus;
- 5) projekti partnerite otsing;
- 6) keeletehnoloogilisi rakendusi igapäevaelus;
- 7) elektroonsed sõnastikud;
- 8) tõlkeabiprogrammid;
- 9) keeleõppematerjalid.

INGLISE KEELE AINEKAVA GÜMNAASIUMILE

Inglise keele, keele-reaalainete ja keele-humanitaarainete õppesuunad

Kohustuslikud ja valikkursused

- 10. klassis 4 kursust
- 11. klassis 3 kursust
- 12. klassis 4 kursust

Õppeaine kirjeldus ja õpetuse eesmärgid gümnaasiumiastmes.

Õppe-eesmärgid

Gümnaasiumi võõrkeeletõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) omandab keeleoskuse tasemel, mis võimaldab autentses võõrkeelses keskkonnas iseseisvalt toimida;
- 2) mõistab ja väärtustab oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi;
- 3) suhtleb sihtkeele kõnelejatega nende kultuurinorme järgides;
- 4) on võimeline jätkama õpinguid võõrkeeles, osalema erinevates rahvusvahelistes projektides ning kasutama võõrkeeli rahvusvahelises töökeskkonnas;
- 5) analüüsib oma teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi; omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused.

Õppeaine kirjeldus

Gümnaasiumiastmes õpitakse võõrkeelt taseme põhised. Kursused võivad ülesehituselt varieeruda (nt teema-, oskusepõhised). Osaoskusi arendatakse võrdselt, kursuseti võivad rõhuasetused erineda.

Vastavalt õpilaste või õpirühmade tasemele jõutakse gümnaasiumi lõpuks B2.2 kuni C1 keeleoskustasemeni.

Õpitavat keelt kasutatakse aktiivselt nii tunnis kui ka väljaspool tundi (nt kirjasõbrad, õppereisid, projektid, õpilaskonverentsid, õpilasfirmad, õpilasvahetused ja kohtumised õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega). Õpilane loeb autentseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste. Õpetaja valib mitmekesiseid ülesandeid, mis eeldavad loovat lähenemist. Keeletasemele vastava sõnavara omandamiseks ning keerukamate keelekonstruktsioonide kasutamiseks ja kinnistamiseks kasutab õpetaja ülesandeid, kus õpilane saab rakendada suhtlemisoskust, kasutades erinevaid keeleregistreid (nt suhtlemine ametiasutuses, tööintervjuul, olmesfääris).

B2-keeleoskustasemega võõrkeeleks on keel, kus õpilane on varasemate õpingutega jõudnud kõrgemale keeleoskustasemele (nt B1 põhikooli lõpus) ning tema eesmärk on jõuda B2-keeleoskustasemele, sõltumata sellest, kas õpitav keel oli põhikoolis A-, B- või C-keel või on õpilane seda võõrkeelt õppinud väljaspool kooli.

B2-keeleoskustasemega keele puhul on gümnaasiumi lõpetaja rahuldav õpitulemus B2.1, hea õpitulemusega õpilane on võimeline täitma osaliselt ja väga hea õpitulemusega õpilane kõik B2.2- keeleoskustaseme nõuded. Väga hea õpitulemusega õpilane on võimeline osaliselt täitma ka järgmise (C1) taseme nõudeid.

Kohustuslike kursuste arv võimaldab õpilasel saavutada valitud sihttasemega võõrkeeles õpitulemused rahuldaval või heal tasemel olenevalt õppija võimekusest ning tema algsest keeleoskustasemest. B2-keeleoskustaseme oskuste süvendamiseks, kinnistamiseks ja liikumiseks järgmise keeleoskustaseme poole pakub kool õpilasele valikkursusi ning lisakursusi vastavalt kooli õppekavale:

10. klass: 2 kohustuslikku + 2 valikkursust
11. klass: 1 kohustuslikku + 2 valikkursust
12. klass: 2 kohustuslikku + 2 valikkursust.

Õpetuses kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ning aktiivõppemeetodeid. Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel. Rakendatakse jätkuvalt paaris- ja rühmatööd, toetatakse võõrkeelse suhtlus- ja esinemisoscuse väljakujunemist, nt väitlused, referaadid, uurimistööd, esitlused, sh multimeedia, suhtlusportaalid, blogid jne. Õpilasi ergutatakse kasutama keelt ka väljaspool keeletunde.

Gümnaasiumi keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles.

Gümnaasiumis on üldteema „Mina ja maailm”.

Viis teemavaldkonda ja nende alateemad on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ning nii on neid võimalik käsitleda ka keeleõpetuses. Erinevate teemade kaudu on õpilasel võimalus võrrelda Eesti ja õpitava keele maa kultuuriruumi. Teemasid käsitledes peetakse silmas kursuse keeletaset, õpilase huve ning teemade päevakohasust.

Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoscuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis.

Kultuuriteadlikkuse kujundamisel juhitakse õpilase tähelepanu emakeeles ja õpitavas võõrkeeles suhtlemise erinevustele ning neid erinevusi selgitavatele kultuurinähtustele. Õpilane peaks olema teadlik oma kohast ja vastutusest ühiskonnas ning suutma anda adekvaatseid hinnanguid.

Õppes on jätkuvalt oluline õpioskuste arendamine, mis toetab edasisi võõrkeeleõpinguid ning paneb aluse elukestvatele õppele.

Õppetegevused:

- 1) meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine
- 2) iseseisev lugemine ning kuulamine (loetu ja kuulatu põhjal erinevate ülesannete täitmine, ettekanded);
- 3) tarbekirjade koostamine (nt elulugu, seletuskiri, kaebus, protest, vabandus, tänu, kutse, avaldus)
- 4) loovtööd (nt kirjand, aruanne, essee, narratiiv, kirjeldus, artikkel, retsensioon, kokkuvõte, luuletus, tõlge, blogi)
- 5) referaatide ja/või uurimistööde koostamine ning esitlemine
- 6) argumenteerimisoscuse arendamine (nt väitlus, vaidlus)
- 7) rolli- ja suhtlusmängud
- 8) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest allikatest (nt seletav sõnaraamat, Internet)
- 9) projektitööd (nt filmide tegemine, teatritükkide etendamine, veebilehtede koostamine, videokonverentsi ettevalmistamine, konverents) jne.
- 10) inglise keele päeva raames ettekanded noorematele klassidele, näidendid, viktoriinid.
- 11) laua- ja kaardimängud (Scrabble, Alias)
- 12) reklaamtekstide koostamine
- 13) ajurünnak
- 14) laulud
- 15) stendiväljapanekud

Võõrkeelte valdkonda kuuluvate ainete õpetamisega kujundatakse kõiki üldpädevusi (väärtuspädevust, sotsiaalset pädevust, enesemääratluspädevust, õpipädevust, suhtluspädevust, matemaatikapädevust, ettevõtlikkuspädevust) seatud eesmärkide, käsitletavate teemade ning erinevate õpimeetodite ja -tegevuste kaudu.

Väärtuspädevust toetatakse õpitavaid keeli kõnelevate maade kultuuride tundmaõppimise kaudu.

Õpitakse mõistma ja aktsepteerima erinevaid väärtussüsteeme, mis lähtuvad kultuurilisest eripärast.

Sotsiaalne pädevus annab võimaluse ennast ka võõrkeeltes edukalt teostada. Erinevates igapäevastes suhtlussituatsioonides toimetulekuks on lisaks sobivate keelendite valikule vaja teada õpitavat võõrkeelt kõnelevate maade kultuuritausta ja sellest tulenevaid käitumisreegleid ning ühiskonnas kehtivaid tavasid. Seetõttu on sotsiaalne pädevus seotud ka väärtuspädevusega. Sotsiaalse pädevuse kujundamisele aitab kaasa erinevate õpitöövormide kasutamine (nt rühmatöö, projektõpe) ning aktiivne osavõtt õpitava keelega seotud kultuuriprogrammidest.

Enesemääratluspädevus areneb võõrkeeleõppes kasutatavate teemade kaudu. Iseendaga ja inimsuhetega seonduvat saab võõrkeeletunnis käsitleda arutluste, rollimängude ning muude õpitegevuste kaudu, mis aitavad õpilastel jõuda iseenda sügavama mõistmiseni. Oma tugevate ja nõrkade külgede hindamine on tihedalt seotud õpipädevuse arenguga.

Õpipädevust kujundatakse pidevalt erinevaid õpistrateegiaid rakendades (nt teabe otsimine võõrkeelsetest allikatest, sõnaraamatu kasutamine). Olulisel kohal on eneserefleksioon ning õpitud teadmiste ja oskuste analüüsimine (nt Euroopa keelemapi põhimõtetest lähtuvalt).

Suhtluspädevus on võõrkeeleõppe keskne pädevus. Võõrkeeleõpetuse eesmärgid lähtuvad otseselt suhtluspädevuse komponentidest ning nende sisust. Hea eneseväljendus-, teksti mõistmise ja tekstiloome oskus on eduka suhtlemise eelduseks võõrkeeltes.

Matemaatikapädevusega on võõrkeeleõppel kõige väiksem kokkupuude, kuid see on olemas, sest suhtluspädevuse raames tuleb osata võõrkeeles arvutada (nt sisseoste tehes), samuti saab teemade raames käsitleda matemaatikapädevuse vajalikkust erinevates elu- ja tegevusvaldkondades.

Ettevõtlikkuspädevus kaasneb eelkõige enesekindluse ja julgusega, mida annab inimesele võõrkeeleoskus.

Toimetulek võõrkeelses keskkonnas avardab õppija võimalusi oma ideede ja eesmärkide teostamisel ning loob eeldused koostööks teiste sama võõrkeelt valdavate ea- ja mõttekaaslastega.

Läbivad teemad ja ainetevaheline lõiming

Keeleõpetuse kaudu kujundatakse kõiki 21. sajandi kodaniku 8-t vajalikku oskust: mõista probleeme globaalsest kontekstist lähtudes; olla koostööaldis ja vastutustundlik; aktsepteerida kultuurilisi erinevusi; mõtelda kriitiliselt ja süsteemselt; lahendada vägivaltatult konflikte; muuta eluviisi keskkonnahoidlikel eesmärkidel; kaitsta inimõigusi ja osaleda poliitikas.

Keeleõpetuse juures püsib antud läbiva teema juhtmõte, kus õpetaja on õpilaste loodus- ja keskkonnaalaste hoiakute ja väärtushinnangute kujundaja. See roll väljendub vastava temaatika käsitlemisel. Positiivsena saab välja tuua, et võõrkeelteoskus võimaldab õppijale ligipääsu täiendavatele teabeallikatele, toetades sel moel materjali otsimist mõne teise õppeaine jaoks. Õppesisus on nendel koht keskkonnatemaatika käsitlemisel kodukoha ja Eesti teemade näol (looduskaitse;

Eesti kliima keskkonnasõbralik ja -säästlik käitumine; elu linnas ja maal; Eesti vaatamisväärsused). Seega on keeleõpetusel oma roll loodus- ja keskkonnaalaste hoiakute ja väärtushinnangute kujundamises. Samas oleks kitsas pelgalt selline lähenemine, et läbiv teema keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng on seotud lihtsa temavaldkonnaga, nt *kodukoht* või *Eesti*. Kuna läbiva teemaga toetatakse õpilase kujunemist keskkonnateadlikuks ja sotsiaalselt aktiivseks inimeseks, kes elab ning toimib vastutustundlikult, pidades silmas jätkusuutlikku

tulevikku ja on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele, saab seda läbivat teemat rakendada kõigi keeleõppe õppesisu teemade käsitlemisel.

Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja ainevaldkondadega

Valdkonnapädevustest arendatakse võõrkeeles õppes eelkõige suhtluspädevust ja teisi valdkonnapädevusi (sotsiaalset, kunsti-, loodusteaduslikku, matemaatika- ja kehakultuuripädevust).

Kokkupuude kunstipädevusega toimub erinevate maade kultuurisaavutuste tundmaõppimise, eelkõige teemavaldkonna „Kultuur ja looming” kaudu. Loodusteaduslik pädevus, matemaatikapädevus ja kehakultuuripädevus teostuvad erinevate teemavaldkondade (nt „Keskkond ja tehnoloogia”, „Inimene ja ühiskond”) ning nendes kasutatavate alustekstide kaudu.

Võõrkeeles õppes kasutatavad materjalid täiendavad teadmisi, mida õpilane omandab teistes õppeainetes, andes õpilasele keelelised vahendid erinevate valdkondadega seonduvate teemade käsitlemiseks.

Keelteoskus võimaldab õppijale ligipääsu lisateabeallikatele (teatmeteostele, võõrkeelsele kirjandusele, internetile jt), toetades sel moel materjali otsimist mõne teise õppeaine jaoks.

Võõrkeelte omandamist toetab integreeritud õppematerjalide kasutamine lõimitud aine- ja keeleõppe raames (LAK-õpe, keelekümbus, aineteülesed rahvusvahelised projektid jms).

Lõiming järgmiste ainetega: eesti keel ja kirjandus, ajalugu, geograafia, ühiskonnaõpetus, kunst, muusika, bioloogia, matemaatika, teised võõrkeeled, majandusõpe, meediaõpetus.

Läbivad teemad

Võõrkeelte valdkonna ained kajastavad õpieesmärke ja teemasid, mis toetavad õpilase algatusvõimet, mõtteaktiivsust ning läbivate teemade omandamist, kasutades selleks sobivaid võõrkeelseid (autentseid) alustekste ning erinevaid pädevusi arendavaid töömeetodeid.

Kõiki läbivaid teemasid käsitletakse viie teemavaldkonna kaudu. Eelkõige on läbivad teemad seotud järgmiste teemavaldkondadega:

- 1) „Haridus ja töö”, „Inimene ja ühiskond” – elukestev õpe ja karjääri planeerimine;
- 2) „Keskkond ja tehnoloogia”, „Inimene ja ühiskond” – keskkond ja jätkusuutlik areng;
- 3) „Eesti ja maailm”, „Haridus ja töö”, „Inimene ja ühiskond” – kodanikualgatus ja ettevõtlikkus;
- 4) „Eesti ja maailm”, „Kultuur ja looming”, „Inimene ja ühiskond” – kultuuriline identiteet;
- 5) „Keskkond ja tehnoloogia”, „Inimene ja ühiskond” – teabekeskkond;
- 6) „Keskkond ja tehnoloogia”, „Inimene ja ühiskond” – tehnoloogia ja innovatsioon;
- 7) „Keskkond ja tehnoloogia”, „Inimene ja ühiskond” – tervis ja ohutus;
- 8) läbivat teemat „Väärtused ja kõlblus” käsitletakse kõigis viies teemavaldkonnas.

Õppesisu 10. klassis.

1.Eesti ja maailm

Eesti riik ja rahvas:

1) geograafiline asend ja kliima

Eesti keel ja eesti meel:

1) kultuuritraditsioonid

2) kodukoha lugu

Eesti ja teised riigid:

1) Eesti Euroopa Liidu liikmesriik: ELi liikmesriigid

2.Kultuur ja looming

Kultuur kui looming:

1) looming: kirjandus, kujutav kunst

2) rahva ajalooline kultuurimälu

3) loova mõtte arendamine kogemuse kaudu

Kultuuritraditsioonid ja tavad:

1) rahvapärимused, muistendid, muinasjutud

2) vanasõnad ja kõnekäänud kui rahvatarkuse varamu

3) erinevate rahvaste kultuuritraditsioone, tavasid ja uskumusi.

3. Keskkond ja tehnoloogia

Geograafiline keskkond:

1) keskkonna ja inimese suhted, keskkonnateadlikkus: looduslik tasakaal, puutumatu loodus; tööstus ja kultuur, kaitsealad; saasteallikad

2) loodusliku tasakaalu kadumisest tingitud ohud keskkonnale ja inimestele; kliima ja kliimamuutused

Elukeskkond:

1) elutingimused erineva kliima ja rahvastusega aladel

2) säästlik eluviis

Tehnoloogia:

1) teaduse- ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus

2) teabekeskkond: infootsing ja -vahetus;

4. Haridus ja töö

Pere ja kasvatus:

1) perekond; peresuhted, laste ja vanemate omavaheline mõistmine ning üksteisest hoolimine

2) kasvatus: viisakusreeglid, käitumisnormid, salliv eluhoiak

Haridus:

1) kohustuslik kooliharidus, iseõppimine

2) koolikeskkond ja -traditsioonid; noorteorganisatsioonid

Tööelu:

1) vastutustundlik suhtumine oma töösse; hoolivus enese ja teiste suhtes

2) vajalikud eeldused oma tööga toimetulekuks

5. Inimene ja ühiskond

Inimene kui looduse osa:

1) tasakaal inimese ja looduse vahel (loodushoidlik eluviis, aukartus looduse ees)

2) elulaad ehk olemise viis (nt loodushoidlik ja inimsõbralik, tervislik).

Inimene kui indiviid:

- 1) inimese loomus ja käitumine, vastuoludesse sattumine
- 2) inimsuhted: isiklikud, emotsionaalsed; sotsiaalsed
- 3) erinevad inimesed ja rahvad (keele- ja kultuurierinevused, käitumistavad, kõlblusnormid)

Inimestevaheline suhtlus:

- 1) suhtlusvahendid: loomulik keel ja kehakeel (sõnavalik, žestid, miimika jne)
- 2) meedia kui suhtluskanal ja -vahend.

Ühiskond kui eluavalduste kogum:

- 1) majanduselu: tõusud ja mõõnad, heaoluühiskond
- 2) sotsiaalsfäär, elatustase, heategevus
- 3) ebaterved eluviisid, kuritegevus

Õppesisu 11. klassis.

1.Eesti ja maailm

Eesti riik ja rahvas:

1) omariiklus ja kodanikuks olemine, riigikaitse

Eesti keel ja eesti meel:

1) kultuuritraditsioonid

Eesti ja teised riigid:

1) Eesti Euroopa Liidu liikmesriik: ELi töökorraldus

2.Kultuur ja looming

Kultuur kui looming:

1) looming: kirjandus, kujutav kunst, helilooming, arhitektuur, tarbekunst, käsitöö jne

2) loova mõtte arendamine kogemuse kaudu

Kultuuritraditsioonid ja tavad:

1) rahvapärilised, muistendid, muinasjutud

2) erinevate rahvaste kultuuritraditsioone, tavaid ja uskumusi

3. Keskkond ja tehnoloogia

Geograafiline keskkond:

1) keskkonna ja inimese suhted, keskkonnateadlikkus, kaitsealad; saasteallikad

2) loodusliku tasakaalu kadumisest tingitud ohud keskkonnale ja inimestele; kliima ja kliimamuutused

3) keskkonna jätkusuutlik areng

Elukeskkond:

1) sotsiaalne miljö: põhirahvusest koosnev või mitmekeelne ja -kultuuriline ühiskond; lähinaabrid.

Tehnoloogia:

1) keeletehnoloogilisi rakendusi igapäevaelus: elektroonsed sõnastikud, keeleõppematerjalid, arvutipõhine keeleõpe, tõlkeabi programmid jne;

4. Haridus ja töö

Pere ja kasvatus:

1) perekond; peresuhted, laste ja vanemate omavaheline mõistmine ning üksteisest hoolimine

2) kasvatus: väärtushinnangute kujundamine jne.

Haridus:

1) riiklikud ja eraõppeasutused, koolitused

2) koolikeskkond, noorteorganisatsioonid

Tööelu:

1) teadlik eneseteostus; elukutsevaliku võimalusi ja karjääri planeerimine

2) töötamine: eluloo (CV) koostamine, tööleping, töövestlus

3) töö kui toimetulekuallikas; raha teenimine (nt sissetulekud ja väljaminekud, hinnad); tööpuudus

4) suhted töökollektiivis; meeldiv ja sundimatu miljö, motiveeritud töötaja

5. Inimene ja ühiskond

Inimene kui looduse osa:

1) eluring: sünd, elu ja surm

2) tasakaal inimese ja looduse vahel (loodushoidlik eluviis, aukartus looduse ees)

Inimene kui indiviid:

1) iga inimese kordumatu eripära

2) erinevad inimesed ja rahvad (keele- ja kultuurierinevused, käitumistavad, kõlblusnormid)

Inimestevaheline suhtlus:

1) suhtlusvahendid: loomulik keel ja kehakeel (sõnavalik, žestid, miimika jne)

2) meedia kui suhtluskanal ja -vahend.

Ühiskond kui eluavalduste kogum:

1) sotsiaalsfäär, elatustase, heategevus

Õppesisu 12. klassis.

1.Eesti ja maailm

Eesti riik ja rahvas

- 1) rahvastik: põhirahvus, muukeelne elanikkond, uusimmigrandid
- 2) mitmekultuuriline ühiskond

Eesti keel ja eesti meel:

- 1) rahvuslik identiteet
- 2) kultuuritraditsioonid

Eesti ja teised riigid:

- 1) Eesti Euroopa Liidu liikmesriik: ELi töökorraldus
- 2) Eesti koht maailmas: rahvusvaheline koostöö

2.Kultuur ja looming

Kultuur kui looming:

- 1) looming: kirjandus, kujutatav kunst, helilooming, arhitektuur, tarbekunst, käsitöö jne.
- 2) loova mõtte arendamine kogemuse kaudu
- 3) loomeprotsessi soodustavad või takistavad tegurid (nt olme, perekond, ühiskonnakord, tavad).

Kultuuritraditsioonid ja tavad:

- 1) erinevate rahvaste kultuuritraditsioone, tavasid ja uskumusi.
1.

3. Keskkond ja tehnoloogia

Geograafiline keskkond:

- 1) keskkonna ja inimese suhted, keskkonnateadlikkus: looduslik tasakaal, puutumatu loodus; tööstus ja kultuur, kaitsealad; saasteallikad
- 2) loodusliku tasakaalu kadumisest tingitud ohud keskkonnale ja inimestele; kliima ja kliimamuutused
- 3) keskkonna jätkusuutlik areng

Elukeskkond:

- 1) sotsiaalsete hüvede olemasolu ja nende kättesaadavus (nt arstiabi, pensionid, riiklikud toetused ja fondid, abirahad, soodustused puuetega inimestele jne);
- 2) sotsiaalne miljöö: põhirahvusest koosnev või mitmekeelne ja -kultuuriline ühiskond; lähinaabrid.

Tehnoloogia:

- 1) keeletehnoloogilisi rakendusi igapäevaelus: elektroonsed sõnastikud, keeleõppematerjalid, arvutipõhine keeleõpe, tõlkeabiprogrammid jne.
- 2) biotehnoloogia igapäevaelus: olmekeemia, kosmeetika- ja toiduainetööstus jne.

4. Haridus ja töö

Pere ja kasvatus:

- 1) perekond; peresuhted, laste ja vanemate omavaheline mõistmine ning üksteisest hoolimine
- 2) kasvatus: viisakusreeglid, käitumisnormid, väärtushinnangute kujundamine, salliv eluhoiak jne.

Haridus:

- 1) edasiõppimisvõimalusi Eestis ja välismaal
- 2) elukestev õpe

Tööelu:

- 1) teadlik eneseteostus; elukutsevaliku võimalusi ja karjääri planeerimine

- 2) töötamine: eluloo (CV) koostamine, tööleping, töövestlus
- 3) töö kui toimetulekuallikas; raha teenimine (nt sissetulekud ja väljaminekud, hinnad); tööpuudus
- 4) töötaja ning tööandja õigused ja vastutus, ametiühingud, katseaeg, osalise või täisajaga töö, puhkus
- 5) puuetega inimeste töö

5. Inimene ja ühiskond

Inimene kui looduse osa:

- 1) eluring: sünd, elu ja surm

Inimene kui indiviid:

- 1) iga inimese kordumatu eripära;
- 2) väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale
- 3) erinevad inimesed ja rahvad (keele- ja kultuurierinevused, käitumistavad, kõlblusnormid).

Inimestevaheline suhtlus:

- 1) meedia kui suhtluskanal ja -vahend.

Ühiskond kui eluvalduste kogum:

- 1) majanduselu: tõusud ja mõõnad, heaoluühiskond.

Keeleteadmised gümnaasiumis.

Nimisõna: loendatavad ja loendamatud nimisõnad, nimisõnalised fraasid, liitnimisõna, abstraktsed nimisõnad, ainsuse ja mitmuse kasutamine, mitmuslikud nimisõnad, nimisõnalised fraasid, erijuhud.

Artikkel: artiklid ja artikli asendajad, väljendid umbmäärase artikliga, artikli puudumine, erandid.

Omadussõna: omadussõnade sõnapaarid, -ed ja -ing omadussõnad (kesksõnad), sünonüümid, liitomadussõnad, sõnade jrk. erinevate omadussõnade puhul.

Arvsõna: kuupäev, arv 0, arvude lugemine ja kirjutamine, lihtmurrud ja kümnendmurrud, mõõtühikud, põhitehted, matemaatilised sümbolid.

Asesõna: enesekohased asesõnad, hulka näitavad asesõnad, umbmäärased asesõnad.

Tegusõna: ajavormide süsteem aktiivis ja passiivis, ühendverbid, küsimuste moodustamine, abitegusõnad, tuleviku väljendamine erinevate vormide abil, infinitiiv ja gerundium, aegade kasutamine kõrvallauses, modaalverbid, nende erinevad tähendused (certainty, probability, etc.), harjumuse väljendamine, hypothesizing (if only, wish), tingimuslaused (segatüübid), kaudne kõne, subjunktiiv.

Määrsõna: liigid, funktsioonid lauses, määrsõna ja omadussõna ühildumine, määrsõna koht lauses, kahe erineva vormiga määrsõnad.

Eessõna: eessõnad aja-, koha- ja viisimäärustes, eessõnalised fraasid, kindla eessõnaga nimisõnad, tegusõnad ja omadussõnad.

Lauseõpetus: lauseliikmed, lauseliigid, pea- ja kõrvallause, sõnade järjekorra reeglid, kollokatsioonid (collocations), rõhutamine (emphasis), fraaside ja lausete ühendamine, sidusus (cohesion), idioomid.

Sidesõna: sidesõnad kõrvallausetes, sidesõnad tingimuslausetes, ajamääruslausetes, vastandavad sidesõnad.

Sõnatuletus: derivatsioon (erinevate sõnaliikide tuletus), ees- ja järelliited, nende tähendus.

Õigekiri: suur ja väike algustäht, koma kasutamine liitlausetes, lühendid, kokku ja lahku kirjutamine, kirjavahemärkide kasutamine, levinumad lühendid.

Sünonüümid, homonüümid, homofoonid, sõnapaarid, antonüümid.

Funktsionaalne grammatika – õpilane oskab teadlikult kasutada erinevaid keelevahendeid ja sobivalt realiseerida oma suhtlustaotlusi järgmistes valdkondades: kõnetamine ja kõnesse sekkumine, tutvustamine; tänamine, palumine; vabandamine; andeks palumine, abi palumine; soovi väljendamine; keeldumine; vastuvaidlemine; arvamuste avaldamine; oletuste, tingimuste ja mõõnduste esitamine; päringute, nõudmiste ja korralduste esitamine; õnnitlemine ja edusoovid erinevatel puhkudel; lohutamine ja kaastunde avaldamine;

hirmu, pahameele ja pettumuse väljendamine; kellegi teise teabe edasiandmine (*reporting*); kiitmine ja tunnustamine, vaimustuse ja üllatuse väljendamine; tegevusele ärgitamine ja ettepanekute tegemine; detailne kirjeldamine; olulise info esiletõstmine; esemete, olukordade jne võrdlemine; kriitika väljendamine diskussioonis; muljete ja kavatsuste väljendamine; osalemine diskussioonis ja dispuudis.

Õpitulemused gümnaasiumi lõpus

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine	Grammatika korrektsus
B2.1	Saab aru nii elavast suulisest kõnest kui ka helisalvestistest konkreetsetel ja abstraktsetel teemadel, kui kuuldu on üldkeelne ja suhtlejad on rohkem kui kaks. Saab aru loomuliku tempoga kõnest.	Loeb ja mõistab mitmeleheküljelisi tekste (nt artiklid, ülevaated, juhendid, teatme- ja ilukirjandus), mis sisaldavad faktiinfot, arvamusi ja hoiakuid. Loeb ladusalt, lugemissõnava ra on ulatuslik, kuid raskusi võib olla idioomide mõistmisega. Oskab kasutada ükskeelset seletavat sõnaraamatut.	Esitab selgeid üksikasjalikke kirjeldusi üldhuvitavatel teemadel. Oskab põhjendada ja kaitsta oma seisukohti. Oskab osaleda arutelus ja kõnevooru üle võtta. Kasutab mitmekesisist sõnavara ja väljendeid. Kasutab keerukamaid lausestruktuure, kuid neis võib esineda vigu. Kõne tempo on ka pikemate kõnelõikude puhul üsna ühtlane; sõna- ja vormivalikuga seotud pause on vähe ning need ei sega suhtlust. Intonatsioon on enamasti loomulik.	Kirjutab seotud tekste konkreetsetel ja üldisematel teemadel (nt seletuskiri, uudis, kommentaar). Põhjendab oma seisukohti ja eesmäärke. Oskab kirjutada kirju, mis on seotud õpingute või tööga. Eristab isikliku ja ametliku kirja stiili. Oskab korduste vältimiseks väljendust varieerida (nt sünonüümid). Võib esineda ebatäpsusi lausestuses, eriti kui teema on võõras, kuid need ei sega kirjutatu mõistmist.	Valdab grammatikat küllaltki hästi. Ei tee väärarvamusi põhjustavaid vigu. Aeg-ajalt ette tulevaid väärtusi, juhuslikke vigu ning lauseehituse lapsusi suudab enamasti ise parandada.

<p>B2.2</p>	<p>Suudab jälgida abstraktset teemakäsitlest (nt vestlus, loeng, ettekanne) ja saab aru keeruka sisuga mõttevahetusest (nt väitlus), milles kõnelejad väljendavad erinevaid seisukohti. Mõistmist võivad takistada tugev taustamüra, keelenaljad, idioomid ja keerukad tarindid.</p>	<p>Suudab lugeda pikki ja keerukaid, sh abstraktseid, tekste, leiab neist asjakohase teabe (valiklugemine) ning oskab selle põhjal teha üldistusi teksti mõtte ja autori arvamuse kohta. Loeb iseseisvalt, kohandades lugemise viisi ja kiirust sõltuvalt tekstist ja lugemise eesmärgist. Raskusi võib olla idioomide ja kultuurisidusate vihjete mõistmisega.</p>	<p>Väljendab ennast selgelt, suudab esineda pikemate monoloogidega. Suhtleb erinevatel teemadel, oskab vestlust juhtida ja anda tagasisidet. On võimeline jälgima oma keelekasutust, vajaduse korral sõnastab öeldu ümber ja suudab parandada enamiku vigadest. Oskab valida sobiva keeleregistri. Kõnerütmis ja -tempos on tunda emakeele mõju.</p>	<p>Oskab kirjutada esseed: arutluskäik on loogiline, tekst sidus ja teemakohane. Oskab refereerida nii kirjalikust kui ka suulisest allikast saadud infot. Kasutab erinevaid keeleregistreid sõltuvalt adressaadist (nt eristades isikliku, poolametliku ja ametliku kirja stiili). Lausesiseseid kirjavahemärke kasutab enamasti reeglipäraselt.</p>	
--------------------	--	---	--	---	--

C1	Mõistab pingutuseta ka abstraktsetel ja tundmatutel teemadel kuuldu (nt film, pikem vestlus, vaidlus). Suudab kriitiliselt hinnata kuuldu sisu ning tõstatatud probleeme. Mõistmist võivad raskendada haruldased idioomid, võõras aktsent, släng või murdekeel.	Loeb pikki keerukaid erineva registri ja esituslaadiga tekste. Loeb kriitiliselt, oskab ära tunda autori hoiakud, suhtumise ja varjatult väljendatud mõtted. Stiilinüansside st, idioomatikast ning teksti keerukatest üksikasjadest arusaamine võib nõuda kõrvalist abi (nt sõnastik, emakeelekõne leja nõuanne).	Väljendab ennast ladusalt ja spontaanselt. Suudab raskusteta ja täpselt avaldada oma mõtteid ning arvamusi erinevatel teemadel. Keelekasutus on paindlik ja loominguiline. Suudab saavutada suhtluseesmäärke. Sõnavara on rikkalik, võib esineda üksikuid vigu sõnade semantilistes seostes, rektsioonistruktuurides ja sõnajärjes.	Oskab kirjutada põhjalikku ülevaadet mitmest kirjalikust allikast saadud teabe põhjal (nt retsensioon, arvustus). Suudab toimetada kirjalikke tekste. Oskab kirjutada loogiliselt üles ehitatud kirjeldavaid, jutustavaid ja arutlevaid tekste, mis tekitavad huvi ning mida on hea lugeda. Võib esineda juhuslikke õigekirja- ja interpunktsiooni vigu.	Kasutab grammatiliselt õiget keelt, vigu tuleb ette harva ning neid on raske märgata.
-----------	---	--	---	--	---

Hindamine

Gümnaasiumiastmes hinnatakse keeleoskuse kõiki aspekte ning iseseisvat lugemist ja referaatide/ettekannete tegemist. Lisaks teistepoolsele (kaasõpilaste, õpetaja) hindamisele on oluline õpilase enesehinnang oma võõrkeeleskusele.

Suulisel hindamisel võetakse arvesse kommunikatiivsust, grammatilist õigsust, sõnavara kasutust ja ladusust.

Kirjutamisel arvestatakse ülesande täitmist, ülesehitust, õigekirja ja sõnavara ning grammatiliste vormide kasutust.

Gümnaasiumi riiklikul eksamil hinnatakse osaoskusi ning sõnavara ja keelestruktuuride tundmist.

Projektid, praktilised tööd

1. Referaadid vastavalt õppesisule
2. Uurimustööd
3. Õppereis (ettekanded, aruanded)
4. Ettekanded rahvusvaheliste projektide konverentsideks
5. Intervjuud
6. Näituste, filmide, etenduste retsensioonid,
7. Ilukirjanduslike teoste suulised arutelud või kirjalik analüüs
8. Loovülesanded

9. Ettevalmistus koolidevahelisteks kohtumisteks (KOKOKO)
10. Olümpiaaditööd (uurimustööd, loovtööd, keele osaoskused)

B-VÕÕRKEELE – VENE KEELE AINEKAVA

Õppeaine kirjeldus

Vene keele kui B-võõrkeelega õpe võimaldab õpilasel laiendada oma suhtlemisvõimalusi ja kultuurilist silmaringi, kasutada vene keelt suhtlemisel näiteks trennikaaslastega või reisimisel vene keelt kõnelevatesse riikidesse. Vene keele tundides õpilane tutvub elementaarsete faktidega Venemaast, kultuuriga, Eesti rahvusest inimestega, kes on seotud Venemaaga või vene inimestega, kes on seotud Eestiga. Vene keele õpe tagab juurdepääsu venekeelsetele teadmiskäikudele ning loob eeldused vahetuks suhtlemiseks. Näiteks koostööprojektid vene koolide õpilastega. Vene keele õpe toetab edasisi õpinguid ja tegevust ühiskonnas. Tunnis arendatakse oskust võrrelda oma keelt ja kultuuri teistega, mõista ja väärtustada nende eripära, olla tolerantne ning vältida eelarvamuslikku suhtumist võõrapärasusse. Rõhk on interaktiivsel õppimisel. Suur osa on paaris- ja rühmatööl, eakohasel iseseisval töö, teksti lugemisel ja info leidmisel ning võimalusel ka projektides osalemisel. Olulised on eesti, inglise keelt õppides saadud kogemused, mis toetavad vene keele (B-keele) õppimist. Tuleb arvesse võtta teadmisi, mida õpilane saab õpitava keele maa ja kultuuri kohta teiste õppeainete kaudu. Keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas keeles, s.t. vene keeles. Emakeelt tuleb kasutada vajadusel selgituse andmisel. Vene keele õppimisel on kesksel kohal tegevused, mis nõuavad keele eesmärgistatud kasutamist ja lõimivad erinevaid keeleoskuse aspekte.

Õppesisu

1. Läbiv teema „Mina ja teised“

Käsitlemine haarab sõnavara, mille abil õpilane kirjeldab iseloomu, välimust, suhteid sõpradega, pereliikmeid, klassikaaslast.

Lõiming keeleainetega.

2. Läbiv teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“

Käsitlemine keskendub õpilase sotsiaalsetele oskustele ja võimetele ning nende arendamisele. Õpilastele tutvustatakse erinevaid elukutseid ja töid ning nende seost inimeste huvidega. Keeleõppes katavad seda teemat : teemad „Elukutsed“ ja „Huvialad“.

Lõiming keeleainetega.

3. Läbiv teema „Keskond ja jätkusuutlik areng“

Käsitlemine keskendub peamiselt kodu- ja koduümbruse käsitlemisele. Arendatakse säästvat suhtumist ümbritsevasse ja elukeskkonna väärtustamist, õpitakse teadvustama end tarbijana ning toimima keskkonda hoidvalt. Keeleõppes katavad seda teemat : teemad „Kodukoht“, „Igapäevaelu“, „Vaba aeg“

Lõiming keele- ja loodusainetega.

4. Läbiv teema „Tervis ja ohutus“

Käsitlemisel pööratakse tähelepanu eelkõige vastavasisuliste väärtushinnangute kujundamisele, riskikäitumise ärahoidmisele (ebatervislik toitumine, vähene kehaline aktiivsus, käitumine,

millega kaasnevad ohud). Õppemeetoditest sobivad aktiivõppemeetodid, rollimängud ja rühmatööd. Vene keele tundides käsitletakse seda teematikat eelkõige järgmiste teemade all: „Mina ja teised“, „Kodu ja lähiümbus“, „Igapäevaelu“.

Lõiming inimeseõpetusega ja kehalise kasvatusesega.

5.Läbiv teema „Väärtused ja kõlblus“

Käsitlemisega teadvustatakse ja mõtestatakse kõlbelisi norme ning kujundatakse sallivust ja lugupidamist erinevate inimeste vastu. Õppemeetoditest on kesksel kohal aktiivõppemeetodid, rollimängud, rühmatöö. Keele teemadest võimaldavad seda teemat avada „Mina ja teised“, „Kool. Klass. Klassikaaslased“, „Igapäevaelu“, „Kodu ja koduümbus“.

10. klass

Teemad

„Inimene,“ teema käsitlemisel pööratakse tähelepanu inimesele, kui isiksusele, tema iseloomule, käitumisele. Isiksuse väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale.

„Inimene looduse osana,“ teema käsitleb elu, sündi, surma, inimese seotust loodusega, elulaadi, ellusuhtumist. Parim töömeetod on projektipõhine või rühmatöö.

„Perekond ja kasvatus,“ teema käsitleb isiksuse arengut, kasvatusmalle, käitumisvorme, väärtuste kujunemist. Kasutatakse erinevaid töövõtteid – rühma- ja paaristoid, arutelud.

„Haridus,“ teema käsitlemisel kasutatakse alates 6. klassist õpitavat lõimuvat sõnavara. Räägitakse eneseharimisest, kõrg- ja põhiharidusest. Sobib vestlusvorm või essee.

„Ümbritsev keskkond ja tehnoloogia,“ teema käsitlemisel Eesti geograafilist asendit, loodusvarasid, looduskaitsealasid, loodushoidu, kliimat, inimesi ümbritsevaid ohte. Tööstus.

„Eesti ja maailm,“ Inimene kui isiksus, kui ühiskonna liige, kui kodanik. Märksõnadeks on riik, riiklus, geograafiline asend ja kliima. Elanikkond, erinevad rahvused Eestis. Mitmepalgeline Eesti. Teemade käsitlemisel rõhutakse sallivusele teiste rahvuste suhtes ja tolerantsusele.

„Kultuur ja kunst,“ teema käsitlemisel eesti - vene kultuuri ja kirjanduse lõimumine. Kultuurilised omapärad ja erinevused. Loomingut soodustavad faktorid (pere, kodu).

Grammatika korrektsus

Oskab üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle. Kasutab tuttavas olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt, ehkki on märgata emakeele mõju. Tuleb ette vigu, kuid need ei takista mõistmist.

10. klassi lõpetaja on saanud järgmised teadmised:

Kirjaoskus ja hääldus.

Nimisõna

Родительный падеж kasutamine: у, от ja без eessõnadega, tunnuse tähistamine (nt. урок, музыки, платье из шёлка), vahemaajavahemiku tähistamine (от...до, с...до).

Дательный падеж kasutamine:

Küsimused кому? чему? Eessõnade no, к kasutamine.

Винительный падеж kasutamine:

Küsimused кого? что? куда? Eessõnade в/на kasutamine.

Творительный падеж kasutamine:

Küsimused чем? кем? с кем? с чем? Eessõnade под, над, между, за kasutamine

Предложный падеж kasutamine:

Küsimused о ком? о чём? где? Eessõnade о, в/на kasutamine.

I ja II käändkond: mitmuse käändelõpud.

III käändkond, ainsuse ja mitmuse vormid.

Nimisõnade ainsus ja mitmus.

Ees-, isa- ja perekonnanimede käänamine; käändumatud nimed.

Omadussõnad

Omadussõna võrdlusastmete moodustamine (tüvemuutused nt. глубокий - глубже) ja nende kasutamine.

Omadussõna lühivormide moodustamine ja kasutamine.

Tegusõna

Tegusõna pööramine. Tegusõna 1 ja 2 pöördkond ja nende vormide kasutamine.

Modaalverbide мочь ja хотеть pööramine.

Liikumisverbid: kindlas suunas ehk sihipärane liikumine või siis erisuunaline liikumine. Liikumisverbide pööramine.

Verbi aspekt: imperfektiivse/perfektiivse aspekti ajavormid. Aspektipaari mõiste: kõnehetkel toimuv või kestev tegevus/ühekordne või tulevikus toimuv tegevus (nt. обнимать/обнять); kestev tegevus või seisund/toimunud tulemuslik tegevus (nt. надевать/надеть);

imperfektiivsus (nt. всегда, долго, часто) või perfektiivsust (nt. один раз, вдруг, обязательно) rõhutavad kontekstisõnad.

Eritüvelised aspektipaarid, iseärasused verbide pööramisel: nt. брать/взять, класть/положить,

Asesõna

Isikulised, omastavad ja näitavad asesõnad.

Määrsõna

Määrsõnade võrdlusastmete moodustamine ja kasutamine.

Arvsõna

Põhiarvsõnade käänamine. Järgarvsõnade käänamine.

Lause struktuur

Lauselaiendid: määrus ja täiend. Alus, öeldis, omadussõna, arvsõna.

Täiendi ühildumine põhisõnaga soos, arvus ja käändes (ainsus), arvus ja käändes (mitmus).

11. klass

Teemad

Keskkond ja tehnoloogia. Väärtushinnangud: elulaad, haridus, teadlik enesekehtestamine/teostamine. Kasvatus: viisakusreeglid, käitumisnormid, väärtushinnangute arendamine, positsiooni tähtsus elus jne. Elulaad ehk eluviis (nt säästlik looduse suhtes ja tolerantne teiste suhtes). Mõistlik/arukas suhtumine end ümbritsevasse.

Haridus ja töö. Kohustuslik kooliharidus. Elukestev õpe. Teadlik eneseteostamine; valikuvõimalused nii hariduse, elukutse ja karjääri planeerimisel.

Inimene ja ühiskond. Inimene kui isiksus ja ühiskond. Iseloom ja käitumisnormid, vastandlikud elulised situatsioonid. Iga inimese eripära. Väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale. Inimsuhtes: isiklikud, emotsionaalsed, sotsiaalsed. Suhtlemisviisid: loomulik keel, kehakeel (nt miimika, žestid). Meedia kui infoallikas ja suhtlemisvabadus/suhtlemisvõimalus. Info leidmine, vahetamine, kasutamine.

Eesti ja maailm. Eesti riik ja rahvas – rahvastik, geograafiline asend, kliima, erinevate kultuuridega ühiskond. Eesti keel ja eesti meel – rahvuslik identiteet, kultuuritraditsioonid, kodukoha lugu. Eesti ja teised riigid – Eesti kui EL liikmesmaa, EL-i töökorraldus. Eesti koht maailmas; rahvusvaheline koostöö.

Kultuur ja looming. Rahvuslik identiteet. Kultuuritavad. Kodukandi ajalugu ja rahva ajaloolis-kultuuriline pärand. Rahvalikud legendid, muinasjutud, kõnekäänud, pärandid – üks osake rahvuslikust varamust. Loomingu omandamine läbi kogemuse. Looming: kirjandus, kujutatav kunst, muusikaline looming, arhitektuur, käsitöö jne..

Grammatika korrektsus

Oskab üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle. Kasutab tuttavas olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt, ehkki on märgata emakeele mõju. Tuleb ette vigu, kuid need ei takista mõistmist.

11. klassi lõpetaja on saanud järgmised teadmised:

Kirjaoskus ja hääldus.

Nimisõna

Родительный падеж kasutamine: у, от ja без eessõnadega, tunnuse tähistamine (nt. урок, музыки, платье из шёлка), vahemaad ja ajavahemiku tähistamine (от...до, с...до).

Дательный падеж kasutamine:

Küsimused кому? чему? Eessõnade no, к kasutamine.

Винительный падеж kasutamine:

Küsimused кого? что? куда? Eessõnade в/на kasutamine.

Творительный падеж kasutamine:

Küsimused чем? кем? с кем? с чем? Eessõnade под, над, между, за kasutamine

Предложный падеж kasutamine:

Küsimused о ком? о чём? где? Eessõnade о, в/на kasutamine.

I ja II käändkond: mitmuse käändelõpud.

III käändkond, ainsuse ja mitmuse vormid.

Nimisõnade ainsus ja mitmus.

Ees-, isa- ja perekonnanimedee käänamine; käändumatud nimed.

Omadussõnad

Omadussõna võrdlusastmete moodustamine (tүvemuutused nt. глубокий - глубже) ja nende kasutamine.

Omadussõna lühivormide moodustamine ja kasutamine.

Tegusõna

Tegusõna pööramine. Tegusõna 1 ja 2 pöördkond ja nende vormide kasutamine.

Modaalverbide мочь ja хотеть pööramine.

Liikumisverbid: kindlas suunas ehk sihipärane liikumine või siis erisuunaline liikumine.
Liikumisverbide pööramine.

Verbi aspekt: imperfektiivse/perfektiivse aspekti ajavormid. Aspektipaari mõiste: kõnehetkel toimuv või kestev tegevus/ühekordne või tulevikus toimuv tegevus (nt. обнимать/обнять); kestev tegevus või seisund/toimunud tulemuslik tegevus (nt. надевать/надеть); imperfektiivsus (nt. всегда, долго, часто) või perfektiivsust (nt. один раз, вдруг, обязательно) rõhutavad kontekstisõnad.

Eritüvelised aspektipaarid, iseärasused verbide pööramisel: nt. брать/взять, класть/положить,

Asesõna

Isikulised, omastavad ja näitavad asesõnad.

Määrsõna

Määrsõnade võrdlusastmete moodustamine ja kasutamine.

Arvsõna

Põhiarvsõnade käänamine. Järgarvsõnade käänamine.

Lause struktuur

Lauselaiendid: määrus ja täiend. Alus, öeldis, omadussõna, arvsõna.

Täiendi ühildumine põhisõnaga soos, arvus ja käändes (ainsus), arvus ja käändes (mitmus).

12. klass

Teemad

Eesti ja maailm. Eesti EL-i liikmesriik. EL-i liikmesriigid ja töökorraldus. Eesti koht maailmas, rahvusvaheline koostöö.

Kultuur ja looming. Multikultuurne ühiskond. Erinevad inimesed ja rahvad. Keelelised ja kultuurilised erinevused, käitumismallid ja viisakusnormid. Traditsioonid, tavad ja erinevate rahvaste uskumused.

Keskkond ja tehnoloogia. Sotsiaalsfäär – elatustase, heategevus. Ebatervislik eluviis, kuritegelikkus. Elamisvõimalused/tingimused erineva kliimaga vööndites, rahvastus. Sotsiaalsed teenused ja nende kättesaadavus (maksuamet, pensioniamet, haigekassa jt.). Säätlik eluviis.

Tehnoloogia. Teabekeskond, infootsing ja-vahetus. Keeletehnoloogilised rakendused – elektroonsed sõnastikud, arvutipõhine keeleõpe, keeleõppe materjalid.

Haridus ja töö. Riigi- ja eraõppeasutused. Edasised õppimisvõimalused nii Eestis kui ka välismaal. Kohustuslik kooliharidus. Iseõppimise võimalus. Elukestev õpe.

Tööelu. Tööotsing, CV koostamine, töölepingu vormistamine, tööintervjuu. Töötaja ja tööandja õigused, vastutus, suhted. Töö- ja puhkeaeg. Suhtes töökollektiivis – meeldiv ja sundimatu miljö, motiveeritud töötaja.

Inimene ja ühiskond. Inimene kui looduse osa. Eluring: sünd, elu ja surm. Väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale. Suhtlusnormid. Meedia kui suhtluskanal- ja vahend. Majanduselu – tõusud ja mõõnad, heaoluühiskond. Sotsiaalafäär – elatustase, heategevus, kuritegevus, eluviisid.

Grammatika korrektsus

Oskab üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle. Kasutab tuttavas olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt, ehkki on märgata emakeele mõju. Tuleb ette vigu, kuid need ei takista mõistmist.

12. klassi lõpetaja on saanud järgmised teadmised:

- Kirjaoskus ja hääldus.
 - Nimisõna
 - Родительный падеж kasutamine: у, от ja без eessõnadega, tunnuse tähistamine (nt. урок, музыки, платье из шёлка), vahemaa ja ajavahemiku tähistamine (от...до, с...до).
 - Дательный падеж kasutamine:
 - Küsimused кому? чему? Eessõnade по, к kasutamine.
 - Винительный падеж kasutamine:
 - Küsimused кого? что? куда? Eessõnade в/на kasutamine.
 - Творительный падеж kasutamine:
 - Küsimused чем? кем? с кем? с чем? Eessõnade под, над, между, за kasutamine
 - Предложный падеж kasutamine:
 - Küsimused о ком? о чём? где? Eessõnade о, в/на kasutamine.
-
- I ja II käändkond: mitmuse käändelõpud.
 - III käändkond, ainsuse ja mitmuse vormid.
 - Nimisõnade ainsus ja mitmus.
 - Ees-, isa- ja perekonnanimede käänamine; käändumatud nimed.
-
- Omadussõnad
 - Omadussõna võrdlusastmete moodustamine (tüvemuutused nt. глубокий - глубже) ja nende kasutamine.
 - Omadussõna lühivormide moodustamine ja kasutamine.

- Tegusõna
- Tegusõna pööramine. Tegusõna 1 ja 2 pöördkond ja nende vormide kasutamine.
- Modaalverbide мочь ja хотеть pööramine.
- Liikumisverbid: kindlas suunas ehk sihipärane liikumine või siis erisuunaline liikumine. Liikumisverbide pööramine.
- Verbi aspekt:imperfektiivse/perfektiivse aspekti ajavormid. Aspektipaari mõiste: kõnehetkel toimuv või kestev tegevus/ühekordne või tulevikus toimuv tegevus (nt. обнимать/обнять); kestev tegevus või seisund/toimunud tulemuslik tegevus (nt. надевать/надеть); imperfektiivsus (nt. всегда, долго, часто) või perfektiivsust (nt. один раз, вдруг, обязательно) rõhutavad kontekstisõnad.
- Eritüvelised aspektipaarid, iseärasused verbide pööramisel: nt. брать/взять, класть/положить,
- Asesõna
- Isikulised,omastavad ja näitavad asesõnad.
- Määrsõna
- Määrsõnade võrdlusastmete moodustamine ja kasutamine.
- Arvsõna
- Põhiarvsõnade käänamine. Järgarvsõnade käänamine.
- Lause struktuur
- Lauselaiendid: määrus ja täiend. Alus, öeldis, omadussõna, arvsõna.
- Täiendi ühildumine põhisõnaga soos, arvus ja käändes (ainsus), arvus ja käändes (mitmus).

Õpitulemused

10. klassi lõpetaja:

1. mõistab kõike olulist endale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal,
2. saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega,
3. kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane,
4. koostab lihtsa teksti tuttavalt teemal,
5. arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme,
6. tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid,
7. kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt. tõlkesõnaraamatut, Interneti), et otsida vajalikku infot ka teistes valdkondades,
8. seab eesmärke ja hindab nende saavutuste taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid,
9. seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse hea tase 10.klassi lõpus:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Rahuldav õpitulemus	A2.1	A2.1	A2.1	A2.1
Hea ja väga hea õpitulemus	B1.1	B1.1	B1.1	B1.1

Kuulamine A2.1

Mõistab lihtsaid vestlusi ning lühikeste jutustuste, teadete sõnumite sisu, kui need on talle tuttavatel teemal, seotud igapäevaste tegevustega ning esitatud aeglaselt ja selgelt. Vajab kordamist ja selget hääldust.

Lugemine A2.1

Loeb igapäevaselt kasutatava sõnavaraga lühikesi tavatekste (nt. isiklikud kirjad, kuulutused, uudised, juhised, kasutusjuhendid); leiab tekstis sisalduvat infot ja saab aru teksti mõttest. Lugemise tempo on aeglane. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada koolisõnastikku.

Rääkimine A2.1

Oskab lühidalt kirjeldada lähiümbrust, igapäevaseid toiminguid ja inimesi. Kasutab põhisõnavara ja käibefraase, lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone ning lausemalle. Suudab alustada ja lõpetada lühivestlust, kuid ei suuda seda juhtida. Kõne on takerduv, esineb hääldusvigu.

Kirjutamine A2.1

Koostab õpitud sõnavara piires lähiümbruse ja inimeste kirjeldusi. Kirjutab lihtsaid teateid igapäevaeluga seotud tegevustest (nt. postkaart, kutse), koostab lühisõnumeid. Oskab kasutada sidesõnu ja, ning jt. oskab näidise järgi koostada lühikesi tekste, abivahendina kasutab õpiku- või koolisõnastikku.

Kuulamine B1.1

Saab aru vahetus suhtlussituatsioonis kuuldest, kui vestlus on tuttavat igapäevaeluga seotud teemal. Mõistab tele- ja raadiosaadete ning filmide sisu, kui teema on tuttav ja pakub huvi ning pilt toetab heliteksti. Saab aru loomuliku tempoga kõnest, kui hääldus on selge ja tuttav.

Lugemine B1.1

Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi lihtsa sõnastusega faktipõhiseid tekste (nt. kirjad, veebiväljaanded, infovoldikud, kasutusjuhendid). Mõistab jutustavat laadi teksti põhiideed ning suudab jälgida sündmuste arengut. Suudab leida vajalikku infot teatmeteostest ja Internetist. Oskab kasutada kakskeelseid tõlkesõnastikke.

Rääkimine B1.1

Oskab lihtsate seostatud lausetega rääkida oma kogemustest ja kavatsustest. Suudab lühidalt põhjendada oma seisukohti. On võimeline ühinema vestlusega ja avaldama arvamust, kui kõneaine on tuttav. Kasutab õpitud väljendeid ja lausemalle õigesti; spontaanses kõnes esineb vigu. Häälendus on selge ja kõne ladus, kuid suhtlust võin häirida ebaõige intonatsioon.

Kirjutamine B1.1

Oskab kirjutada õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, milles väljendab oma tundeid, mõtteid ja arvamusi (nt. isiklik kiri, e- kiri, blogi jms.). Koostab erinevaid tarbetekste (nt. teadaanne, kuulutus). Suhtleb on-line -vestluses (nt. MSN). Oskab kasutada piiratud hulgal teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus).

11. klassi lõpetaja

1. mõistab kõike olulist endale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal,
2. saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega,
3. kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane,
4. koostab lihtsa teksti tuttavalt teemal,
5. arvestab suhtluses õpitava keele maa kultuurinorme,
6. tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid,
7. kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt. tõlkesõnaraamatut, Interneti), et otsida vajalikku infot ka teistes valdkondades,
8. seab eesmärke ja hindab nende saavutuste taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid,
9. seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse hea tase 11.klassi lõpus:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Rahuldav õpitulemus	A2.1	A2.1	A2.1	A2.1
Hea ja väga hea õpitulemus	B1.1	B1.1	B1.1	B1.1

Kuulamine A2.1

Mõistab lihtsaid vestlusi ning lühikeste jutustuste, teadete sõnumite sisu, kui need in talle tuttavalt teemal, seotud igapäevaste tegevustega ning esitatud aeglaselt ja selgelt. Vajab kordamist ja selget häälindust.

Lugemine A2.1

Loeb igapäevaselt kasutatava sõnavaraga lühikesi tavatekste (nt. isiklikud kirjad, kuulutused, uudised, juhised, kasutusjuhendid); leiab tekstis sisalduvat infot ja saab aru teksti mõttest. Lugemise tempo on aeglane. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada koolisõnastikku.

Rääkimine A2.1

Oskab lühidalt kirjeldada lähiümbrust, igapäevaseid toiminguid ja inimesi. Kasutab põhisõnavara ja käibefraase, lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone ning lausemalle. Suudab alustada ja lõpetada lühivestlust, kuid ei suuda seda juhtida. Kõne on takerduv, esineb hääldusvigu.

Kirjutamine A2.1

Koostab õpitud sõnavara piires lähiümbruse ja inimeste kirjeldusi. Kirjutab lihtsaid teateid igapäevaeluga seotud tegevustest (nt. postkaart, kutse), koostab lühisõnumeid. Oskab kasutada sidesõnu ja, ning jt.. oskab näidise järgi koostada lühikesi tekste, abivahendina kasutab õpiku- või koolisõnastikku.

Kuulamine B1.1

Saab aru vahetus suhtlussituatsioonis kuuldust, kui vestlus on tuttavat igapäevaeluga seotud teemal. Mõistab tele- ja raadiosaadete ning filmide sisu, kui teema on tuttav ja pakub huvi ning pilt toetab heliteksti. Saab aru loomuliku tempoga kõnest, kui hääldus on selge ja tuttav.

Lugemine B1.1

Loeb ja mõistab mõne leheküljelisi lihtsa sõnastusega faktipõhiseid tekste (nt. kirjad, veebiväljaanded, infovoldikud, kasutusjuhendid). Mõistab jutustavat laadi teksti põhiideed ning suudab jälgida sündmuste arengut. Suudab leida vajalikku infot teatmeteostest ja internetist. Oskab kasutada kakskeelseid tõlkesõnastikke.

Rääkimine B1.1

Oskab lihtsate seostatud lausetega rääkida oma kogemustest ja kavatsustest. Suudab lühidalt põhjendada oma seisukohti. On võimeline ühinema vestlusega ja avaldama arvamust, kui kõneaine on tuttav. Kasutab õpitud väljendeid ja lausemalle õigesti; spontaanses kõnes esineb vigu. Hääldus on selge ja kõne ladus, kuid suhtlust võin häirida ebaõige intonatsioon.

Kirjutamine B1.1

Oskab kirjutada õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, milles väljendab oma tundeid, mõtteid ja arvamusi (nt. isiklik kiri, e-kiri, blogi jms.). Koostab erinevaid tarbetekste (nt. teadaanne, kuulutus). Suhtleb on-line-vestluses (nt. MSN). Oskab kasutada piiratud hulgal teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus).

Õpitulemused 11. klassi lõpus

Kuulamine

Mõistab lihtsaid vestlusi ning lühikeste jutustuste, teadete sõnumite sisu, kui need on talle tuttavatel teemal, seotud igapäevaste tegevustega ning esitatud aeglaselt ja selgelt. Vajab kordamist ja selget hääldust.

Saab aru vahetus suhtlussituatsioonis kuuldest, kui vestlus on tuttavatel igapäevaeluga seotud teemal. Mõistab tele- ja raadiosaadete ning filmide sisu, kui teema on tuttav ja pakub huvi ning pilt toetab heliteksti. Saab aru loomuliku tempoga kõnest, kui hääldus on selge ja tuttav.

Lugemine

Loeb igapäevaselt kasutatava sõnavaraga lühikesi tavatekste (nt. isiklikud kirjad, kuulutused, uudised, juhised, kasutusjuhendid); leiab tekstis sisalduvat infot ja saab aru teksti mõttest. Lugemise tempo on aeglane. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada koolisõnastikku.

Loeb ja mõistab mõne leheküljelisi lihtsa sõnastusega faktipõhiseid tekste (nt. kirjad, veebiväljaanded, infovoldikud, kasutusjuhendid). Mõistab jutustavat laadi teksti põhiideed ning suudab jälgida sündmuste arengut. Suudab leida vajalikku infot teatmeteostest ja internetist. Oskab kasutada kakskeelseid tõlkesõnastikke.

Rääkimine

Oskab lühidalt kirjeldada lähiümbrust, igapäevaseid toiminguid ja inimesi. Kasutab põhisõnavara ja käibefraase, lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone ning lausemalle. Suudab alustada ja lõpetada lühivestlust, kuid ei suuda seda juhtida. Oskab lihtsate seostatud lausetega rääkida oma kogemustest ja kavatsustest. Suudab lühidalt põhjendada oma seisukohti. On võimeline ühinema vestlusega ja avaldama arvamust, kui kõneaine on tuttav. Kasutab õpitud väljendeid ja lausemalle õigesti; spontaanses kõnes esineb vigu. Hääldus on selge ja kõne ladus, kuid suhtlust võib häirida ebaõige intonatsioon.

Kirjutamine

Koostab õpitud sõnavara piires lähiümbruse ja inimeste kirjeldusi. Kirjutab lihtsaid teateid igapäevaeluga seotud tegevustest (nt. postkaart, kutse), koostab lühisõnumeid. Oskab kasutada sidesõnu ja, ning jt.. Oskab näidise järgi koostada lühikesi tekste, abivahendina kasutab õpiku- või koolisõnastikku.

Oskab kirjutada õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, milles väljendab oma tundeid, mõtteid ja arvamusi (nt. isiklik kiri, e- kiri, blogi jms.). Koostab erinevaid tarbetekste (nt. teadaanne, kuulutus). Suhtleb on-line-vestluses (nt. MSN). Oskab kasutada piiratud hulgal teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus).

12. klassi lõpetaja

1. mõistab kõike olulist endale tuttavatel või huvipakkuval teemal,
2. saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega,
3. kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane,

4. koostab lihtsa teksti tuttavale teemal,
5. arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme,
6. tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid,
7. kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt. tõlkesõnaraamatut, Internetti), et otsida vajalikku infot ka teistes valdkondades,
8. seab eesmärged ja hindab nende saavutuste taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid,
9. seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonnaga kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse hea tase 12.klassi lõpus:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Rahuldav õpitulemus	A2. 1	A2.1	A2.1	A2.1
Hea õpitulemus	B1. 1	B1.1	B1.1	B1.1
Hea ja väga hea õpitulemus	B1. 2	B1.2	B1.2	B1.2

Kuulamine A2.1

Mõistab lihtsaid vestlusi ning lühikeste jutustuste, teadete sõnumite sisu, kui need on talle tuttavale teemal, seotud igapäevaste tegevustega ning esitatud aeglaselt ja selgelt. Vajab kordamist ja selget hääldust.

Lugemine A2.1

Loeb igapäevaselt kasutatava sõnavaraga lühikesi tavatekste (nt. isiklikud kirjad, kuulutused, uudised, juhised, kasutusjuhendid); leiab tekstis sisalduvat infot ja saab aru teksti mõttest. Lugemise tempo on aeglane. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada koolisõnastikku.

Rääkimine A2.1

Oskab lühidalt kirjeldada lähiümbrust, igapäevaseid toiminguid ja inimesi. Kasutab põhisõnavara ja käibefraase, lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone ning lausemalle. Suudab alustada ja lõpetada lühivestlust, kuid ei suuda seda juhtida. Kõne on takerduv, esineb hääldusvigu.

Kirjutamine A2.1

Koostab õpitud sõnavara piires lähiümbruse ja inimeste kirjeldusi. Kirjutab lihtsaid teateid igapäevaeluga seotud tegevustest (nt. postkaart, kutse), koostab lühisõnumeid. Oskab kasutada sidesõnu ja, ning jt.. oskab näidise järgi koostada lühikesi tekste, abivahendina kasutab õpiku- või koolisõnastikku.

Kuulamine B1.1

Saab aru vahetus suhtlussituatsioonis kuuldust, kui vestlus on tuttavat igapäevaeluga seotud teemal. Mõistab tele- ja raadiosaadete ning filmide sisu, kui teema on tuttav ja pakub huvi ning pilt toetab heliteksti. Saab aru loomuliku tempoga kõnest, kui hääldus on selge ja tuttav.

Lugemine B1.1

Loeb ja mõistab mõne leheküljelisi lihtsa sõnastusega faktipõhiseid tekste (nt. kirjad, veebiväljaanded, infovoldikud, kasutusjuhendid). Mõistab jutustavat laadi teksti põhiideed ning suudab jälgida sündmuste arengut. Suudab leida vajalikku infot teatmeteostest ja internetist. Oskab kasutada kakskeelseid tõlkesõnastikke.

Rääkimine B1.1

Oskab lihtsate seostatud lausetega rääkida oma kogemustest ja kavatsustest. Suudab lühidalt põhjendada oma seisukohti. On võimeline ühinema vestlusega ja avaldama arvamust, kui kõneaine on tuttav. Kasutab õpitud väljendeid ja lausemalle õigesti; spontaanses kõnes esineb vigu. Hääldus on selge ja kõne ladus, kuid suhtlust võin häirida ebaõige intonatsioon.

Kirjutamine B1.1

Oskab kirjutada õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, milles väljendab oma tundeid, mõtteid ja arvamusi (nt. isiklik kiri, e- kiri, blogi jms.). Koostab erinevaid tarbetekste (nt. teadaanne, kuulutus). Suhtleb on-line-vestluses (nt. MSN). Oskab kasutada piiratud hulgal teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus).

Kuulamine B1.2

Saab kuuldust aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju, kui räägitakse üldlevinud teemadel (nt. uudistes, spordireportaažis, intervjuus, ettekandes, loengutes) ning kõne on selge ja arusaadav.

Lugemine B1.2

Loeb ja mõistab mõne leheküljelisi selge arutluskäiguga tekste erinevatel teemadel (nt. noortele mõeldud meediatekstid, mugandatud ilukirjandustekstid). Suudab leida vajalikku infot pikemast arutlevat laadi tekstist. Kogub teemakohast infot mitmest tekstist. Kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid (nt. kooslugemine, valiklugemine). Tekstides esitatud detailid ja nüansid võivad jääda selgusetuks.

Rääkimine B1.2

Oskab edasi anda raamatu, filmi, etenduse jms. sisu ning kirjeldada oma muljeid. Tuleb enamasti toime vähem tüüpilistes suhtlusolukordades. Kasutab põhisõnavara ja sagedamini esinevaid väljendeid õigesti; keerukamate lausestruktuuride kasutamisel tuleb ette vigu. Väljendab ennast üsna vabalt, vajaduse korral küsib abi. Hääldus on selge, intonatsiooni- ja rõhuvead ei häiri suhtlust.

Kirjutamine B1.2

Oskab koostada eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte (nt. lühiülevaade sündmustest, isikutest). Oskab kirjeldada tegelikku või kujuteldavat sündmust. Oskab isiklikus kirjas vahendada kogemusi, tundeid ja sündmusi. Oskab kirjutada õpitud teemal oma arvamust väljendava lühikirjandi. Oma mõtete või arvamuste esitamisel võib olla keelelisi ebatäpsusi, mis ei takista kirjutatu mõistmist.

Õppekirjandus

10. klassis

- Põhiõpik: „Kiiresti ja lõbusalt“
- Näitlikud õppevahend
- CD
- Kontrolltööde kogumik
- Piltmaterjal
- Tabelid
- Näitlikud õppevahendid

11. klassis

- Põhiõpik: „Kiiresti ja lõbusalt“
- CD
- Kontrolltööde kogumik
- Piltmaterjal
- Tabelid
- Näitlikud õppevahendid

12. klassis

- Põhiõpik: „Kiiresti ja lõbusalt“
- CD
- Kontrolltööde kogumik
- Piltmaterjal
- Tabelid
- Näitlikud õppevahendid

Kohustuslikud kursused:

1. kursus „Inimene ja ühiskond“
2. kursus „Haridus ja töö“
3. kursus „Keskkond ja jätkusuutlik areng. Teabekeskond ja tehnoloogia“
4. kursus „Eesti ja maailm“
5. kursus „Kultuuriline identiteet“

Valikkursused:

- 1.Vene ärikeel